

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MUSİKİSİ ANA SANAT DALI

TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA
MÜZİKAL AÇIDAN TAVIR FARKLILIKLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Birol YILDIRIM

Tez Danışmanları
Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ
Öğr. Gör. Yücel PAŞMAKÇI

Mayıs 2008
İSTANBUL

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MUSİKİSİ ANA SANAT DALI

TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA
MÜZİKAL AÇIDAN TAVIR FARKLILIKLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Birol YILDIRIM

Tez Danışmanları
Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ
Öğr. Gör. Yücel PAŞMAKÇI

Mayıs 2008
İSTANBUL

T.C.
HALİÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Musikisi programı yüksek lisans öğrencisi Birol YILDIRIM tarafından hazırlanan “**Teke Yöresinde İcra Edilen Gurbet Havalarında Müzikal Açıdan Tavrı Farklılıkları**” adlı bu çalışma jürimizce Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Sınav Tarihi : 18.06.2008

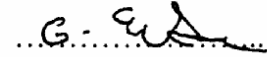
(Jüri Üyesinin Ünvanı , Adı , Soyadı ve Kurumu) :

İmzası :

Jüri Üyesi: Yrd.Doç.Çetin KÖRÜKÇÜ
(Danışman-H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

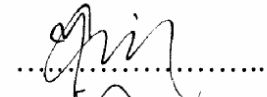

Jüri Üyesi : Prof.Dr. Güler ERTAN
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

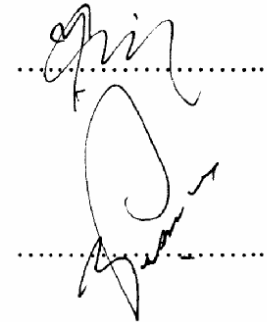
Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Pınar SOMAKÇI
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Yalçın ÇETİNKAYA
(H.Ü. Öğr.Üyesi)

.....

Jüri Üyesi :Öğr.Gör.Yücel PAŞMAKÇI
(2. Danışman-HÜ.Öğr.Gör.)

.....

ÖNSÖZ

Bu çalışma T.C. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Müziği tezli yüksek lisans Programında yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır.

“Teke yöresinde icra edilen Gurbet Havalarında müzikal açıdan tavır farklılıkları” bu çalışmanın konu başlığını teşkil etmektedir.

Bu çalışmanın oluşumunda birikimlerini esirgemeyen Türk Halk Müziğinin duayeni Sayın Yücel PAŞMAKÇI' ya, Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ' ye, Hamit ÇİNE' ye, Salih URHAN' a, Ahmet ERASLAN' a, Mehmet BEDEL' e, Ali BEDEL' e, Halil ER' e, Habip ÖZYURT' a, Hasan BÜLBÜL' e, Hasan ASLAN' a, Halil ÖZDEMİR' e, Hayri DEV'e, Bayram DEV'e , Üzeyir AKYOL' a, Şeref YÖRÜK' e, Hüseyin ÇABUK' a ve Erdal İYİÖZ' e teşekkürü bir borç bilirim.

İstanbul 2008

Biröl YILDIRIM

T.C.
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK MÜSİKİSİ ANA SANAT DALI

TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA
MÜZİKAL AÇIDAN TAVIR FARKLILIKLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Birol YILDIRIM

Tez Danışmanları

Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ
Öğr. Gör. Yücel PAŞMAKÇI

Mayıs 2008

İSTANBUL

TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA
MÜZİKAL AÇIDAN TAVIR FARKLILIKLARI

Birol YILDIRIM

Yüksek Lisans Tezi, Türk Müziği Ana Sanat Dalı
Danışman: Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ – Yücel PAŞMAKÇI
Mayıs 2008, 125 Sayfa

ÖZET

Bu çalışmada Teke yöresinde icra edilen Gurbet Havaları ve buna bağlı olarak Boğaz Havaları incelenmiştir. Burada icra edilen müziğin özelliklerini incelemeden önce yörede yaşayan Türkmen Halkının tarihi geçmişi ve Anadolu'da yaygın olarak yaşamakta olan Türkmen Aşiretlerinin isimleri tespit edilmiştir. Teke yöresinin folklor haritası çıkartılarak kapsadığı kültür sahası belirlenmiştir.

Yörede yaşayan kaynak sanatçılara bizzat ulaşılmış ve daha evvel TRT Kurumu ve benzer kurumların repertuarına girmemiş olan 15 Gurbet Havası ve 6 Boğaz Havası derlenmiştir. Yörenin müzikal yapısı, örf, adet, gelenek ve görenekleri

kaynak sanatçılardan bizzat dinlenip tespit edilmiş ve bu bilgiler ışığında mevcut olan ve yeni tespit edilen ezgiler çeşitli yönleriyle tahlil edilmiştir.

Gurbet Havalarının dizi yapısı incelenerek ortaya çıkan birbirinden farklı dizilerin genel karakterleri, ezgilerin söz kısımlarının hangi seslerle başladığı tespit edilerek seyir karakterleri incelenmiştir.

Ezgiler karar sesleri itibariyle incelenmiş, hangi seslerde çoğunlukla, hangi seslerde daha seyrek karar verildiği tespit edilmiştir. Bu çerçevede Gurbet Havalarının ses genişlik sahası ve bu ezgilerin dağılımı incelenmiştir. (Saz payları hariç)

Gurbet Havalarının güfteli bölümlerinde kullanılan ezgiler incelenerek, melodik yapıyı oluşturan nota birimleri ve bunların dağılımı incelenmiş, ezgilerin metronom hızları da tespit edilmiştir.

Hangi ezgilerde trillerin kullanıldığı ya da kullanılmadığı araştırılmış, ayrıca trillerin hangi sesler arasında yapıldığı ve aralıkların koma değerleri tespit edilmiştir.

Yöre ezgilerinde Glissando tekniğinin kullanılış biçimleri ve ses aralıklarının kullanım sahası ile ilgili yoğunluk araştırılmıştır. Gurbet Havalarıyla birlikte icra edilen Boğaz Havalarının çeşitleri ve hangi pozisyonlarda icra edildikleri incelenerek tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teke, Gurbet Havası, Boğaz Havası.

**T.C.
HALIC UNIVERSTY
SOCIAL SCIENCE INSTITUTE
TURKISH MUSIC DEPARTMENT**

**THE MUSICAL STYLISTIC DIFFERENCES OF FROEIGN PLACE MUSIC
PERFORMING IN TEKE REGION**

POST GRADUATE THESIS

Prepared By

Birol YILDIRIM

Thesis Advisors

**Yrd. Doç. Çetin KÖRÜKÇÜ
Öğr. Gör. Yücel PAŞMAKÇI**

May 2008

ISTANBUL

**THE MUSICAL STYLISTIC DIFFERENCES OF FROEIGN PLACE MUSIC
PERFORMING IN TEKE REGION**

SUMMARY

Foreign Land Melodies that are performed in Teke region and related Bosphorus Melodies have been reviewed in this study. Before reviewing the characteristics of the music performed here, the historical past of Turkmen public living in the region and the names of Turkmen Tribes have been determined. The folklore map of Teke region has been issued and the covered culture zone has been determined.

The source singers living in the region have been found and fifteen Foreign Land Melody and six Bosphorus Melodies, which have not been previously included in the repertoires of TRT and similar entities, have been compiled and during this time, the musical structure, customs, habits, traditions and conversions of the region have been listened from the source singers and determined; and under the light of

this information, the current and new determined melodies have been analyzed in various directions.

The gamut structure of Foreign Land Melodies has been reviewed, the general characters of different gamut revealed and the beginning sounds of the lyrics of the melodies have been determined and their progress characters have been analyzed.

The melodies have been reviewed in terms of their ruling sounds, the major ruling in sounds as well as minor ruling in sounds have been determined. Within this respect, the sound width zone of Foreign Land Melodies and the allocation of these melodies in terms of this respect have been analyzed. (Excluding the stringed instrument share)

The melodies used in the lyric part of the Foreign Land Melodies have been reviewed, the note units forming the melodic structure and their allocation have been analyzed, as well as the metronome speeds of these melodies have been determined.

Which melodies used trills and which did not have been researched and furthermore, the sounds where the trills are made and the comma values of the intervals have been determined.

The utilization methods of Glissando technique in the regional melodies and the sound intervals' sizes as well as their utilization rate have been surveyed. The types of Bosphorus Melodies performed with the Foreign Land Melodies and the position of performance have been analyzed and determined.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vii
GİRİŞ	1

1. TEKE YÖRESİNİN KÜLTÜR SAHASI ve YÖRE HALKININ TARİHİ

1.1. Kültür Sahası	2
1.2. Yöre Halkının Tarihi	3
1.3. Teke Yöresi Türkmenlerinin Yaşamında Müziğin Yeri	5
1.4. Anadolu’ da Yaygın Olarak Yaşayan Türkmen Aşiretlerinin İsimleri	5

2. TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA MÜZİKAL AÇIDAN TAVİR FARKLILIKLARI

2.1. Gurbet Havalarının Tanımı.....	6
2.2. Ezgilerde Kullanılan Dizi İtibariyle Farklılıklar.....	6
2.2.1. “A” Dizisi.....	7
2.2.2. “B” Dizisi.....	9
2.2.3. “C” Dizisi.....	9
2.2.4. “D” Dizisi.....	10
2.3. Ezgilerin Söz Kısımlarının Başlangıç Seslerinin Tespit Edilmesi.....	11
2.3.1. “Sol” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	11

2.3.2. “La” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	11
2.3.3. “Si Bemol İki” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	11
2.3.4. “Si Bemol İki” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	11
2.3.5. “Do” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	11
2.3.6. “Re” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	12
2.3.7. “Mi” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	12
2.3.8. “Fa Diyez” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	12
2.3.9. “Sol” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	12
2.3.10. “La” Perdesinden Başlayan Ezgiler.....	13
2.4. Ezgilerin Karar Perdelerinin Tespit Edilmesi.....	13
2.4.1. “La” Perdesinde Karar Veren Ezgiler.....	13
2.4.2. “Mi” Perdesinde Karar Veren Ezgiler.....	13
2.4.3. “Si Bemol İki” Perdesinde Karar Veren Ezgiler.....	14
2.5. Ezgilerin Kapsadığı Ses Sahası Açısından Farklılıklar	
(Saz Payları Hariç).....	14
2.5.1. Bir Beşli İçerisinde Seyreden Ezgiler.....	14
2.5.2. Bir Altılı İçerisinde Seyreden Ezgiler.....	14
2.5.3. Bir Yedili İçerisinde Seyreden Ezgiler.....	14
2.5.4. Bir Sekizli (Oktav) İçerisinde Seyreden Ezgiler.....	15
2.5.5. Bir Sekizli’ yi (Oktavı) Aşan Ezgiler.....	15
2.6. Ezgilerin İzledikleri Seyir Açısından Farklılıklar	
(Saz Payları Hariç).....	16
2.6.1. Çıkıcı İnici Seyir.....	16
2.6.2. İnici Seyir.....	16
2.7. Ezgilerde Bir Güfte İçerisinde Kullanılan Nota Birimleri Ve Sayıları	
(Saz Payları Hariç).....	16
2.7.1. Yada Geceleri.....	16
2.7.2. Bizim Yaylarımız.....	17
2.7.3. Gahpe Gençlik.....	17
2.7.4. Eser Eser Sabah Yeli.....	17
2.7.5. Avşar Beyleri.....	18
2.7.6. Ali Bey.....	18
2.7.7. Bana da Deli Derler.....	18
2.7.8. Yol Uzun Havası.....	19

2.7.9. Çıktım da Gurbet Ele.....	19
2.7.10. Oturdum da Kalkımadım.....	19
2.7.11. Gine de Akşam Oldu.....	19
2.7.12. Sabah İlende Kalkar.....	20
2.7.13. Karlı Dağlara Tutundum da.....	20
2.7.14. Eylen Durnam.....	20
2.7.15. Sabahlar Olur da.....	21
2.7.16. Suya Gider de Bir İncecik Yolu var.....	21
2.7.17. Yüksek Minareden Salladım Kendimi.....	21
2.7.18. A Yaylam.....	22
2.7.19. Löngür Löngür Ötüşüp Gelir.....	22
2.7.20. Meşesi Meşesi.....	22
2.7.21. Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş.....	22
2.8. Ezgilerde Güfte İçerisinde Trillerin Yapıldığı Aralıklar ve Koma Değerleri (Saz Payları Hariç).....	23
2.8.1. Yada Geceleri.....	23
2.8.2. Eser Eser Sabah Yeli.....	25
2.8.3. Eylen Durnam.....	26
2.8.4. Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var.....	28
2.8.5. Bana da Deli Derler.....	30
2.8.6. Yüksek Minareden Salladım Kendimi.....	30
2.8.7. A Yaylam.....	31
2.8.8. Bizim Yaylalarımız.....	32
2.8.9. Gahpe Gençlik.....	34
2.8.10. Löngür Löngür Ötüşüp Gelir.....	36
2.8.11. Ali Bey.....	37
2.8.12. Gine de Akşam Oldu.....	37
2.9. Tril Yapılmayan Ezgiler.....	38
2.9.1. Sabah İlende Kalkar.....	38
2.9.2. Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş.....	38
2.9.3. Oturdum da Kalkımadım.....	38
2.9.4. Çıktım da Gurbet Ele.....	38
2.9.5. Yol Uzun Havası.....	38
2.9.6. Sabahlar Olur da.....	38

2.9.7. Karlı Dağlara Tutundum da.....	38
2.9.8. Meşesi Meşesi.....	38
2.9.9. Avşar Beyleri.....	38
2.10. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı ve Kullanılmadığı Ezgiler.....	38
2.10.1. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı Ezgiler.....	38
2.10.2. Glissando Tekniğinin Kullanılmadığı Ezgiler.....	39
2.11. Gurbet Havalarıyla Birlikte İcra Edilen Usûllü ve Serbest Yapıdaki Boğaz Havalarının Tespit Edilmesi.....	39
2.11.1. Boğaz Havası Nedir?.....	39
2.11.2. Serbest (Ölçüsüz) Boğaz Havaları.....	40
2.11.3. Usûllü (Ölçülü) Boğaz Havaları.....	40
2.11.4. Serbest Başlayıp, Usûllü Devam Eden Boğaz Havaları...	40
2.11.5. Usûllü Başlayıp, Serbest Devam Eden Boğaz Havaları...	41
2.12. Boğaz Havaları'nın Üç Telli Cura İle İcrasında Kullanılan Pozisyonlar.....	41
2.12.1. Çektirme Pozisyonu.....	41
2.12.2. Düz Tarama Pozisyonu.....	41
2.12.3. Dövme Pozisyonu.....	42
3. SONUÇ.....	43
3.1. Gurbet Havaları'nda Kullanılan Diziler ve Bu Dizileri Kullanan Ezgilerin Sınıflandırılmasının Sonuçları.....	44
3.2. Gurbet Havaları'nın Söz Kısımlarının Başlangıç Seslerinin Tespit Edilmesi İle İlgili Sonuçlar.....	45
3.3. Gurbet Havaları'nın Karar Perdesinin Tespit Edilmesi ve Bu Karar Perdelerinin Ezgilere Dağılımının Sonuçları.....	47
3.4. Gurbet Havaları'nın Kapsadığı Ses Sahası İle İlgili Sonuçlar (Saz payları Hariç).....	48
3.5. Gurbet Havaları'nda Kullanılan Seyir Şekilleri ve Bu Seyir Şekillerinin Ezgilerdeki Dağılımının Sonuçları.....	49
3.6. Gurbet Havaları'nda Kullanılan Nota Birimlerinin Sayı İtibariyle Ezgilerdeki Dağılımının Sonuçları (Saz Payları Hariç).....	50

3.7. Tril Yapılan ve Yapılmayan Ezgilerin Dağılımıyla İlgili Sonuçlar (Saz Payları Hariç)	51
3.8. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı ve Kullanılmadığı Ezgilerin Tespit Edilmesi İle İlgili Sonuçlar.....	52
3.9. Gurbet Havaları'yla Birlikte İcra Edilen Boğaz Havaları'nın İcra Şekillerinin Dağılımıyla İlgili Sonuçlar.....	53
KAYNAKÇA.....	54
 EKLER	
Ek -1 Gurbet ve Boğaz Havaları ile İlgili Ezgilerin Notaları.....	55
Ek -2 Resimler.....	111
Ek -3 Röportajlar.....	118
 ÖZGEÇMİŞ.....	 125

GİRİŞ

Türk Halk Müziği yurdumuzun her yöresinde farklı bir tavır özelliği göstermektedir. Teke yöresi karakter olarak çok zengin bir müzikal kimliğe sahiptir. Halk sazlarındaki çeşitlilik sipsi, kaval, zurna, kabak kemane, bağlama, üç telli cura gibi sazlar yöre ezgilerinin icrasında kullanılmaktadır. Bağlama çalım tekniği açısından mızrap ile icra edilmesinin yanında yoğun olarak Pençe ve Dövme (Parmak Vurma) tekniği gibi çeşitli pozisyonlarda icra edilmektedir.

Teke yöresinde serbest bir tavırla icra edilen Gurbet Havaları, yörenin uzun hava formundaki ezgileridir. Yörenin kaynak sanatçıları, kendilerinden sonra gelen gençlere usta çırak ilişkisiyle çalıp okuma geleneğini aktararak Teke yöresinin müzikal yapısını devam ettirmektedirler.

Yöre halkının anlayış ve inançlarına göre Gurbet Havaları, geçmişte yaşamış atalarıyla gelecekteki nesillere, duygularının ve düşüncelerinin aktarıldığı bir köprü vasfı taşımaktadır. Bundan dolayı yörede yaşayan insanlar müzikal kimliklerine, geleneklerine, örf ve adetlerine bağlı olarak yaşamaya özen göstermektedirler.

Gelişen teknoloji ve iletişim imkânları kültürleri birbirine karıştırmakta ve orijinal yapıları giderek kaybolmaktadır. Teke yöresi Gurbet Havaları'nın araştırılıp derlenmesindeki amaç; yöre kültürünün önemli bir unsuru olan müziğinin gelecek nesillere bozulmadan aktarılmasını sağlamak ve kültürümüze olumlu bir katkı sunmaktır.

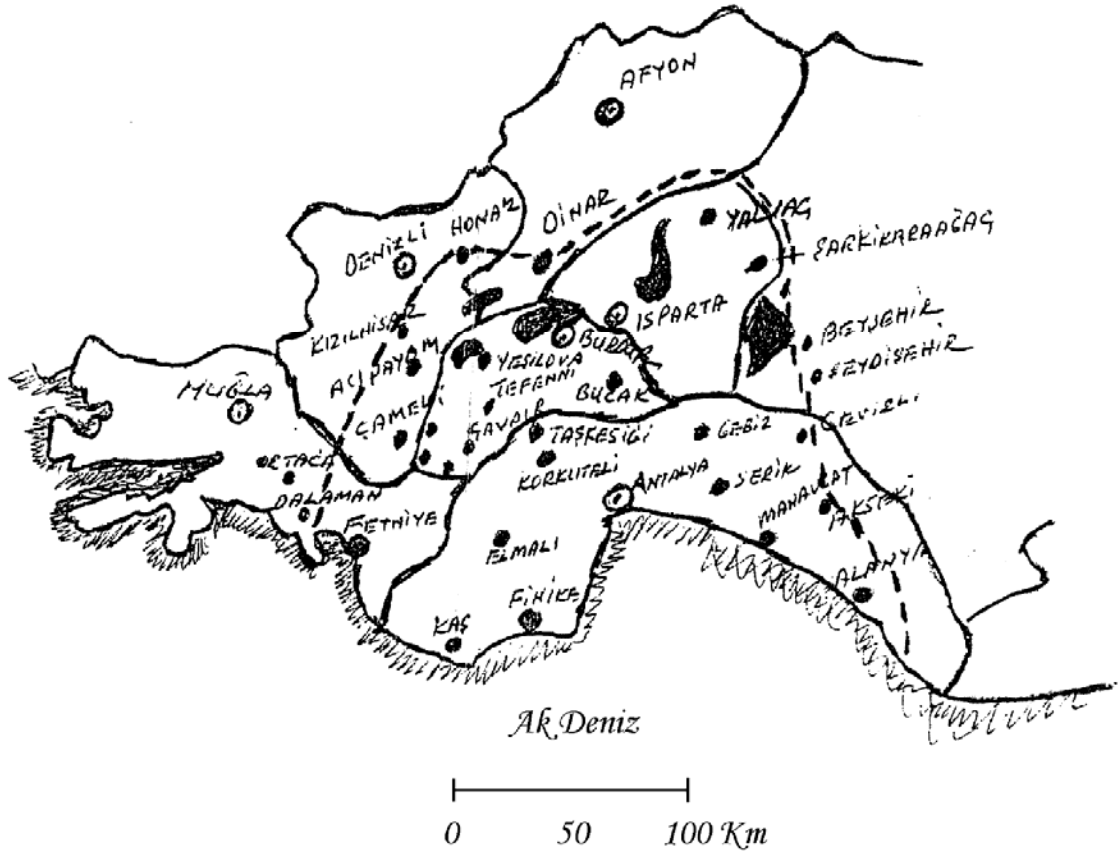
1. TEKE YÖRESİNİN KÜLTÜR SAHASI ve YÖRE HALKININ TARİHİ

1.1. Kültür Sahası

Teke Yöresi Folklor Haritası

———— İl Hudutları

----- Teke Yöresi Kültür Sahası

Teke yöresinin kültür sahası folklor haritasında da görüldüğü gibi Afyon'un Dinar, Denizli'nin Acıpayam ve Çameli, Muğla'nın Fethiye ilçesi ile Burdur'un ve Isparta'nın tamamını, Antalya'nın Taş kesigi bölgesi, Korkuteli, Elmalı, Kaş, Finike, Serik, Manavgat, Akseki, Alanya ilçeleri ile Gebiz kısmı Teke yöresinin kültür sahasını oluşturmaktadır.

1.2. Yöre Halkının Tarihi

Türkmân: Türkmen, Türkistan'da dağınık halde yaşayan ve bir zamanlar Azerbaycan'da saltanat sürmüş olan bir Türk boyu olup, bir kısmı bugün memleketimizin Toros havalisinde göçebe suretinde yaşarlar.

(Devellioğlu, 2003, s:1115.)

Türkmenler' in (Oğuzların) Tarihi; Türkmen ülkesinin ilk halkı, Ti veya Töles boylarından başkası değildi. Türkmen bölgesinde Töleslere bağlı Ho-shih, Ho-chie, pu-hu (Buku), Pi-kan (Mukan/Muğan), Chü-hai, Ho-pi-hsi, Ho-ts'o-su, Pa-ye-wei ve Ho-ta kavimleri oturmaktaydı. Bir arada yaşadıkları anlaşılan bu kavimlerin müşterek askeri gücü 30 bine ulaşıyordu. Bu sayıya göre, Türkmen ülkesinde toplam 150 civarında bir Töles kitlesinin yaşadığını varsayabiliriz. Bu boylar muhtemelen On-ok Boylar birliğine katılmış ve ardından Türkişler' in hakimiyetine girmişlerdi. 740'lardan sonra bölgeye yayılan Karluk saldırıları başta Çiğil(Sikil-İzgil)'ler olmakla beraber Peçenek ve Oğuzlar' in yerlerini terk etmesine neden olmuştu. Peçenekler arasında bir Mukan/Muğan kavminin Azerbaycan'ın Kura nehri kıyılarına gelmesine bakılırsa, Türkmen bölgesinin Töles kavimleri Karluk istilasıyla yerlerinden oynatılmış, Peçenekler' le birlikte Hazar Denizi çevresine buradan da Kuzey Kafkasya'ya ve Azerbaycan'a kadar göç etmişlerdi. N. Zeydlits' e göre, bugün Azerbaycan'ın Kür nehriyle Araz nehrinin birleştiği araziden Hazar Denizi'ne kadar uzanan geniş Mukan/Muğan ovası adını bu boydan almıştı. "Muğan" adı eski Türkçe' de "çimen, otlak zengin olan, otlak" anlamına gelmektedir.

Türkmen ülkesinde Karluklular' in hakimiyeti fazla uzun sürmedi. Sâ mâniler' in bu sahaları ve hatta Karluklular' in en önemli merkezi olan Talas çevresini ellerine geçirdikleri anlaşılmaktadır. Sâ mânî saldırıları sırasında buralarda yoğun olarak Karluklular' in yaşadıkları bilinmektedir. Muhtemelen toplu halde İslam'ı kabul eden ilk Türk gruplarının Türkmen bölgesinde oturan Karluk ve diğerleri olduğundan Sâ mâniler onlara "Türkmen" demişlerdi. Kimlik anlamında "Türkmen" adını taşıyan ilk Türk boylarının Tölesler olduğu kesindir. İslami anlamda ise "Türkmen" adının ilk temsilcileri Karluklular ve Oğuzların olduğu bilinmektedir. Oğuzlar, "Türkmen" kimliğini sonraki dönemlerde İslami bir nitelik taşıdığı için kabul etmişlerdir.

(Necef ve Berdiyev, 2003, s:41- 42)

Türklerin çeşitli boylar halinde özellikle 1071 yılındaki Malazgirt Savaşı'nı takip eden yıllarda Anadolu'ya gelmeleri ve daha sonra birleşip devletler oluşturmaları Prof. Dr. Faruk SÜMER' in Oğuzlar (Türkmenler) adlı kitabında geniş biçimde anlatılmaktadır.

Anadolu 1071 yılındaki Malazgirt Savaşı'nı takip eden 8- 10 yıl içinde baştanbaşa açılmıştı. Halbuki fetih tek bir kumanda altında ve muntazam bir plan dahilinde de yapılmamıştı. Fethi müteakip ülkenin her tarafı Oğuz kümeleri ile doldu.

Bunlar Türkistan ve İran'da yaşayan eldaşları tarafından daima besleniyor ve yeni gelenler ile sayıları daima artıyordu. Fetihden sonra Anadolu ile Türkistan arasında bir göç kanalı oluşmuştu. Bu kanal ile 13. yüzyılın birinci yarısının ortalarına doğru Türkistan, Horasan ve Azerbaycan'dan Anadolu'ya birbiri arkasından kalabalık Türkmen kümeleri gelmeye başladı. Bunlar 1219'da başlayan Moğol hücumundan kaçıyorlardı. Böylece Oğuzlar'ın ezici çoğunluğu Anadolu'da toplandı. Sonuç olarak, Anadolu'nun pek büyük bir kısmı 11. yüzyıldan başlayıp 14. yüzyıla kadar süren yoğun göçler ile her bakımdan bir Oğuz (Türkmen) ülkesi vasfını aldı ki, bu hususu 14. yüzyıldaki yabancı müelifler de açıkça fark etmişlerdi. Oğuzlar Anadolu'ya gelirken maddi ve manevi harşlarını da beraberinde getirdiler. Günümüzdeki Anadolu Türkleri'nin de ataları olan Oğuzlar'ın harşları, ruhi davranışları ve antropolojik vasıfları hakimdir. Bize göre, şimdi Oğuz tipini en fazla Batı ve Güney Anadolu'da Yörük adı verilen topluluklar temsil etmektedir. Oğuz Türkleri'nin asıl ve gerçek mümessillerini görmek için Türkistan'ı değil, Anadolu'yu dolaşmak lazımdır.

Türk göçebe toplulukları Osmanlı devrinde de Orta Asya' dan getirdikleri koyun ve atı besliyorlar ve yine onlar gibi deveyi de taşıma vasıta (yüklet) olarak kullanıyorlardı. Türk topluluklarının mühim bir kısmının çadırları 19. yüzyılda dahi, anayurttan getirilmiş olan umumiyetle ak keçeden yapılmış değirmi çadırlardı. Kıl çadırları münhasıran keçi besleyen oturdukları yerler sarp ve otlakları dar olan Yörükler kullanıyorlardı. Fakat Türkler' in asıl milli çadırları, işaret edildiği gibi, ak keçeden yapılmış topak evde denilen yuvarlak çadırlardır.

Avşarlar 11. yüzyıldan itibaren mühim roller oynamak suretiyle adlarını zamanımıza kadar yaşatmış biricik Oğuz boyudur.

(Sümer, 1999, s:5- 6- 14- 270)

1.3. Teke Yöresi Türkmenler' inin Yaşamında Müziğin Yeri

Türkmenler' in yaşamında müzik çok önemli bir yer tutmaktadır. Bağlama ve üç telli cura başta olmak üzere kabak kemane, sipsi, kaval, zurna gibi enstrümanlar Teke yöresinde yoğun olarak kullanılan enstrümanlardır. Orta Asya'dan Anadolu'ya göç eden Türkmenler beraberlerinde örf, adet, gelenek ve göreneklerini kısacası yaşamlarında önem verdikleri maddi ve manevi her şeyi getirmişlerdir.

Müzikal icra şekli usta çırak ilişkisiyle aktarılmakta ve süreklilik göstermektedir. Yaşlı icracılar birikimlerini gençlere aktararak Teke yöresindeki müzikal gelenek bir devinim içerisinde devam etmektedir.

Teke yöresinde yaşayan Türkmen halkı müziği bir ibadet şekli olarak görmektedirler. Türkmen aşiretine mensup olan ve ormanda ağaç işçiliği yapan "Tahtacılar" abdest almadan sazı ellerine almazlar.

Yöredeki müzikal geleneğin, insanların yaşam biçimi haline geldiği görülmektedir. Teke yöresindeki müzikal hayat hiçbir ticari amaç gözetilmeksizin yürütülmektedir. Ezgiler düğünlerde, kınalarda, nişanlarda, bayramlarda, asker uğurlama törenlerinde ve koyun otlatma esnasında yöre insanları tarafından çeşitli enstrümanlar eşliğinde icra edilmektedir.

Yas esnasında üç telli curanın iki teli çıkartılarak tek bir tel bırakılır ve bir telli cura ile ölen insanın başucunda doğaçlama olarak ağıt yakılmaktadır. Bu yakılan ağıtların Gurbet Havaları olduğu görülmektedir. Türk Halk Müziği Teke yöresinde insanların doğumlarından ölümlerine kadar yaşamlarında etkili bir şekilde devam etmektedir.

1.4. Anadolu'da Yaygın Olarak Yaşayan Türkmen Aşiretlerinin İsimleri

Orta Asya'dan göç ederek Anadolu'ya gelip dağılan Türkmen aşiretlerinin genel olarak en yaygın olanlarının isimleri şunlardır;

Hayta Aşireti, Honamlı Aşireti, Farsak Aşireti, Boynuinceli Aşireti, Karatekeli Aşireti, Karahacılı Aşireti, Karakoyunlu Aşireti, Kösereli Aşireti, Eskiörük Aşireti, Yeniosmanlı Aşireti, Saraçlı Aşireti, Tırtar Aşireti, Sarıkeçili Aşireti, Töngüşlü Aşireti, Melli Aşireti, Hacımehmetli Aşireti

2. TEKE YÖRESİNDE İCRA EDİLEN GURBET HAVALARINDA MÜZİKAL AÇIDAN TAVIR FARKLILIKLARI

2.1. Gurbet Havalarının Tanımı

Teke yöresi folklorunda çok önemli bir yer tutan Gurbet Havaları uzun hava formunda olan ezgilerdir. Yörede yaşayan insanların yaşamlarındaki olaylar, yaslar, sevinçler, ayrılıklar ve kahramanlığı içeren temalar yoğun olarak Gurbet Havaları'nda işlenmektedir.

Serbest (ölçüsüz) olarak icra edilirler. Gurbet Havaları üç telli, kabak kemane, kaval, sipsi, zurna gibi yöre sazlarıyla icra edilirken aynen okunduğu şekilde çalınırlar. Bağlamayla icrasında ise 7/8, 5/8'lik ölçülerle icra edilirken, bazen de 2/4, 4/4, 9/8'lik kalıplar nadir olarak da 3/4, 3/8, 8/8, 10/8'lik usûllerde kullanılmaktadır.

Gurbet Havaları'ndaki müzikal tavır farklılıklarının ortaya çıkarılması için Gurbet Havaları'nın dizi yapısı, seyir şekli, karar sesleri, gezindikleri ses aralıkları, kullanılan nota birimleri, metronom hızları, trillerin yapıldığı sesler ile koma değerleri, glissandolar ve Boğaz Havaları'nın en ince ayrıntılarına kadar incelenip araştırılması gerekmektedir. Bu gereklilik doğrultusunda bu öğeler incelenip ayrı ayrı başlıklar altında ifade edilecektir.

2.2. Ezgilerin Kullandıkları Dizi İtibariyle Farklılıklar

Türk Halk Müziğinde, Türk Sanat Müziğindeki makam sözcüğü karşılığı olarak ayak deyimi kullanmak yanlıştır. Türk Halk Müziğinde ayak kavramı daha çok iki anlamda geçerlidir.

- a) İcra edilecek ezgiye hazırlayıcı mahiyette yapılan serbest veya ritimli ezgi. (Ör: Divan Ayağı)
- b) Halk Ozanları'nın şiirlerinde kafiye düzenini tayin eden unsurdur. Kerem, Müstezat, Garip gibi isimler şiiriyetten gelen isimler olup, makamsal yapıyı ifade etmezler. Bu nedenle dizileri "A", "B", "C", "D" dizileri şeklinde sınıflandıracamız.

2.2.1. “A” Dizisi

“A” Dizisini Kullanan Ezgiler;

1- “Gine de Akşam Oldu”. Dizisi;

2- “Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var”. Dizisi;

3- “Gahpe Gençlik”. Dizisi;

4- “Avşar Beyleri”. Dizisi;

5- “Sabahlar Olur da”. Dizisi;

6- “Karlı Dağlara Tutundum da”. Dizisi;

7- "Yada Geceleri". Dizisi;

8- "Bizim Yaylalarımız". Dizisi;

9- "Ali Bey". Dizisi;

10- "Eylen Durnam". Dizisi;

11- "Yüksek Minareden Salladım Kendimi". Dizisi;

12- "Löngür Löngür Ötüşüp Gelir". Dizisi;

13- "Yol Uzun Havası". Dizisi;

14- "Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş". Dizisi;

15- "A Yaylam". Dizisi;

2.2.2. "B" Dizisi

"B" Dizisini Kullanan Ezgiler;

1- "Meşesi Meşesi". Dizisi;

2.2.3. "C" Dizisi

"C" Dizisini Kullanan Ezgiler;

1- "Çıktım da Gurbet Ele". Dizisi;

2- "Oturdum da Kalkımadım". Dizisi;

3- "Eser Eser Seher Yeli". Dizisi;

4- "Bana da Deli Derler". Dizisi;

2.2.4. "D" Dizisi

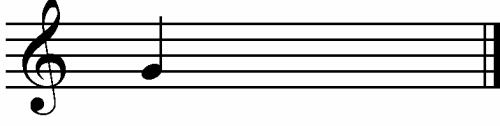
"D" Dizisini Kullanan Ezgiler;

1- "Sabah İlende Kalkar". Dizisi;

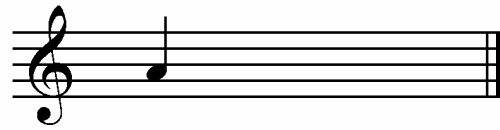
2.3. Ezgilerin Söz Kısımlarının Başlangıç Seslerinin Tespit Edilmesi

2.3.1. “Sol” Sesinden Başlayan Ezgiler

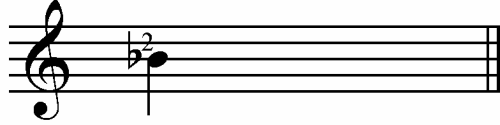
Eylen Durnam

2.3.2. “La” Sesinden Başlayan Ezgiler

Ali Bey

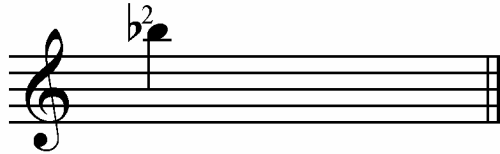
2.3.3. “Si Bemol İki” Sesinden Başlayan Ezgiler

Yada Geceleri

Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş

2.3.4. “Si Bemol İki” Sesinden Başlayan Ezgiler

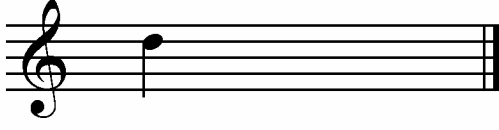
Bana da Deli Derler

2.3.5. “Do” Sesinden Başlayan Ezgiler

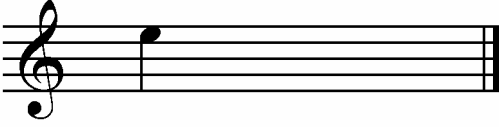
Löngür Löngür Ötüşüp Gelir

2.3.6. “Re” Sesinden Başlayan Ezgiler

Bizim Yaylalarımız
Suya Gider de Bir İncecik Yolu
Meşesi Meşesi
Oturdum da Kalkımadım

2.3.7. “Mi” Sesinden Başlayan Ezgiler

Yüksek Minareden Salladım Kendimi

2.3.8 “Fa Diyez” Sesinden Başlayan Ezgiler

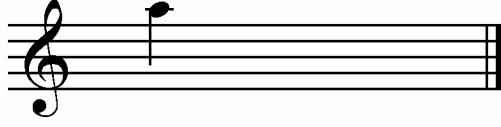
A Yaylam

2.3.9. “Sol” Sesinden Başlayan Ezgiler

Eser Eser Sabah Yeli
Sabah İlende Kalkar
Gahpe Gençlik
Sabahlar Olur da
Gine de Akşam Oldu
Yol Uzun havası
Karlı Dağlara Tutundum da

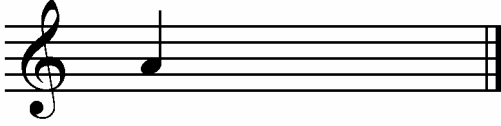
2.3.10. “La” Sesinden Başlayan Ezgiler

Avşar Beyleri
Çıktım da Gurbet Ele

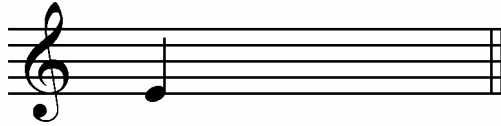
2.4. Ezgilerin Karar Perdelerinin Tespit Edilmesi

2.4.1. “La” Sesinde Karar Veren Ezgiler

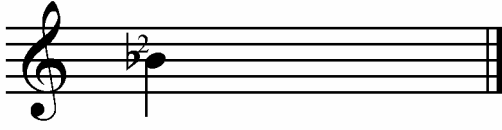
Eylen Durnam	A Yaylam
Yüksek Minarenden Salladım Kendimi	Yada Geceleri
Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş	Löngür Löngür Ötüşüp Gelir
Ali Bey	Avşar Beyleri
Bizim Yaylalarımız	Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var
Meşesi Meşesi	Karlı Dağlara Tutundum da
Yol Uzun Havası	Gine de Akşam Oldu
Sabahlar Olur da	Gahpe Gençlik

2.4.2. “Mi” Sesinde Karar Veren Ezgiler

Sabah İlende Kalkar

2.4.3. “Si Bemol İki” Sesinde Karar Veren Ezgiler

Oturdum da Kalkımadım
Bana da Deli Derler
Çıktım da Gurbet Ele
Eser Eser Sabah Yeli

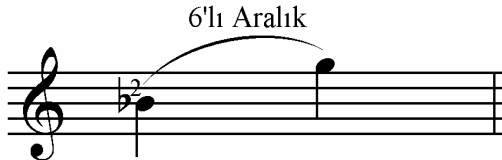
2.5. Ezgilerin Kapsadığı Ses Sahası Açısından Farklılıklar (Saz Payları Hariç)

2.5.1. Bir Beşli İçerisinde Seyreden Ezgiler

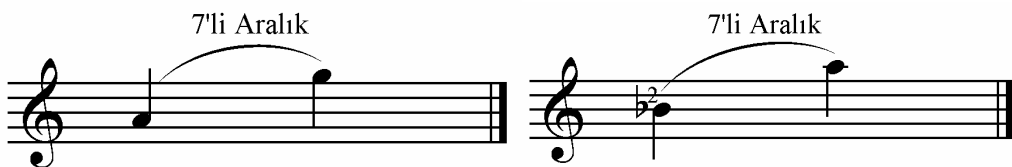
Löngür Löngür Ötüşüp Gelir
Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş

2.5.2. Bir Altılı İçerisinde Seyreden Ezgiler

Oturdum da Kalkımadım

2.5.3. Bir Yedili İçerisinde Seyreden Ezgiler

Yol Uzun Havası
Karlı Dağlara Tutundum da
Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var

Eser Eser Sabah Yeli

Yada Geceleri

Yüksek Minareden Salladım Kendimi

Bizim Yaylalarımız

Ali Bey

A Yaylam

2.5.4. Bir Sekizli (Oktav) İçerisinde Seyreden Ezgiler

8'li Aralık

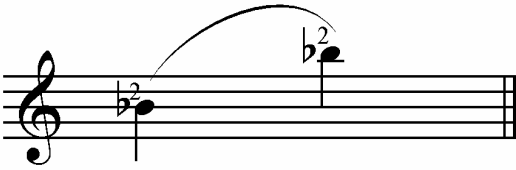

Eylen Durnam

Gahpe Gençlik

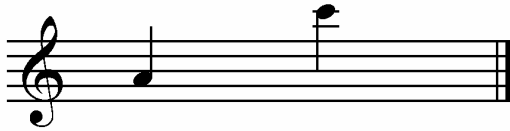
Sabahlar olur da

8'li Aralık

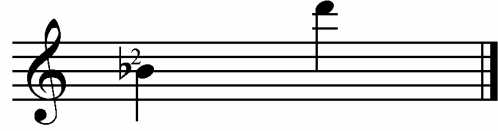

Çıktım da Gurbet Ele

2.5.5. Bir Sekizli' yi (Oktavı) Aşan Ezgiler

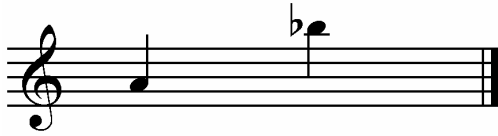
Avşar Beyleri

Bana da Deli Derler

Sabah İlende Kalkar

Gine de Akşam Oldu

2.6. Ezgilerin İzledikleri Seyir Açısından Farklılıklar (Saz Payları Hariç)

2.6.1. Çıkıcı İnici Seyir

Ezgilere karar sesinin bir ve iki ses üzerinden başlanarak bir beşli ve yedili içerisinde gezinilerek karar sesine gelinir.

Çıkıcı İnici Seyir Gösteren Ezgiler:

Löngür Löngür Ötüşüp Gelir
Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş
Yada Geceleri

2.6.2. İnici Seyir

Ezgilere tiz seslerden başlanmaktadır. (Nadiren karar perdesinden ve kararın bir ses altından başlayarak, direk tiz bölgeye çıkan ezgilerde bulunmaktadır) Tiz bölgedeki gezinmenin ardından pes seslere doğru inilerek karara gelinir.

İnici Seyir Gösteren Ezgiler:

Avşar Beyleri	Bana da Deli Derler
Çıktım da Gurbet Ele	Yol Uzun Havası
Gahpe Gençlik	Sabah İlende Kalkar
Gine de Akşam Oldu	Eser Eser Sabah Yeli
Karlı Dağlara Tutundum da	Sabahlar Olur da
A Yaylam	Oturdum da Kalkımadım
Bizim yaylalarımız	Yüksek Minareden Salladım Kendimi
Meşesi Meşesi	Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var
Eylen Durnam	Ali Bey

2.7. Ezgilerde Bir Güfte İçerisinde Kullanılan Nota Birimleri Ve Sayıları (Saz Payları Hariç)

2.7.1. Yada Geceleri

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : Kullanılmamıştır.
İkilik Nota : 6 adet kullanılmıştır.

Dörtlük Nota	: 11 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 2 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 30 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 92 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük nota	: 135 adet kullanılmıştır

2.7.2. Bizim Yaylalarımız

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 1 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 8 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 2 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 5 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 43 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 105 adet kullanılmıştır.

2.7.3. Gahpe Gençlik

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 6 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 5 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 5 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 36 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 101 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 122 adet kullanılmıştır.

2.7.4. Eser Eser Sabah Yeli

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 7 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 10 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 12 adet kullanılmıştır.

Otuzikilik Nota : 66 adet kullanılmıştır.

Altmışdörtlük Nota : 45 adet kullanılmıştır.

2.7.5. Avşar Beyleri

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : Kullanılmamıştır.

İkilik Nota : Kullanılmamıştır.

Dörtlük Nota : 10 adet kullanılmıştır.

Sekizlik Nota : 31 adet kullanılmıştır.

Onaltılık Nota : 32 adet kullanılmıştır.

Otuzikilik Nota : 24 adet kullanılmıştır.

Altmışdörtlük Nota : Kullanılmamıştır.

2.7.6. Ali Bey

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : Kullanılmamıştır.

İkilik Nota : 4 adet kullanılmıştır.

Dörtlük Nota : 4 adet kullanılmıştır.

Sekizlik Nota : 11 adet kullanılmıştır.

Onaltılık Nota : 34 adet kullanılmıştır.

Otuzikilik Nota : 21 adet kullanılmıştır.

Altmışdörtlük Nota : Kullanılmamıştır.

2.7.7. Bana da Deli Derler

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : 1 adet kullanılmıştır.

İkilik Nota : 3 adet kullanılmıştır.

Dörtlük Nota : 13 adet kullanılmıştır.

Sekizlik Nota : 12 adet kullanılmıştır.

Onaltılık Nota : 26 adet kullanılmıştır.

Otuzikilik Nota : 91 adet kullanılmıştır.

Altmışdörtlük Nota : 31 adet kullanılmıştır.

2.7.8. Yol Uzun Havası

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 6 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 3 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 8 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 28 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 86 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: Kullanılmamıştır.

2.7.9. Çıktım da Gurbet Ele

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 6 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 1 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 10 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 15 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 75 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 3 adet kullanılmıştır.

2.7.10. Oturdum da Kalkımadım

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: Kullanılmamıştır.
Dörtlük Nota	: 1 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 7 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 19 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 54 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: Kullanılmamıştır.

2.7.11. Gine de Akşam Oldu

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: Kullanılmamıştır.

Dörtlük Nota	: 19 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 13 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 40 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 129 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 5 adet kullanılmıştır.

2.7.12. Sabah İlende Kalkar

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.
İkilik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 11 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 17 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 27 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 59 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 2 adet kullanılmıştır.

2.7.13. Karlı Dağlara Tutundum da

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: 3 adet kullanılmıştır.
İkilik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 7 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 12 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 87 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 4 adet kullanılmıştır.

2.7.14. Eylen Durnam

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: Kullanılmamıştır.
Dörtlük Nota	: 10 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 13 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 79 adet kullanılmıştır.

Altmışdörtlük Nota : 111 adet kullanılmıştır.

2.7.15. Sabahlar Olur da

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : 4 adet kullanılmıştır.
 İkilik Nota : 4 adet kullanılmıştır.
 Dörtlük Nota : 5 adet kullanılmıştır.
 Sekizlik Nota : 13 adet kullanılmıştır.
 Onaltılık Nota : 20 adet kullanılmıştır.
 Otuzikilik Nota : 80 adet kullanılmıştır.
 Altmışdörtlük Nota : Kullanılmamıştır.

2.7.16. Suya Gider de Bir İncecik Yolu var

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : 1 adet kullanılmıştır.
 İkilik Nota : 6 adet kullanılmıştır.
 Dörtlük Nota : 13 adet kullanılmıştır.
 Sekizlik Nota : 6 adet kullanılmıştır.
 Onaltılık Nota : 7 adet kullanılmıştır.
 Otuzikilik Nota : 64 adet kullanılmıştır.
 Altmışdörtlük Nota : 129 adet kullanılmıştır.

2.7.17. Yüksek Minareden Salladım Kendimi

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota : 4 adet kullanılmıştır.
 İkilik Nota : 2 adet kullanılmıştır.
 Dörtlük Nota : 15 adet kullanılmıştır.
 Sekizlik Nota : 18 adet kullanılmıştır.
 Onaltılık Nota : 52 adet kullanılmıştır.
 Otuzikilik Nota : 22 adet kullanılmıştır.
 Altmışdörtlük Nota : 17 adet kullanılmıştır.

2.7.18. A Yaylam

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: 1 adet kullanılmıştır.
İkilik Nota	: 3 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 7 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 55 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 28 adet kullanılmıştır.

2.7.19. Löngür Löngür Ötüşüp Gelir

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: 2 adet kullanılmıştır.
İkilik Nota	: 3 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 26 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 92 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 75 adet kullanılmıştır.

2.7.20. Meşesi Meşesi

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 5 adet kullanılmıştır.
Dörtlük Nota	: 10 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 15 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 23 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 72 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 1 adet kullanılmıştır.

2.7.21. Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş

Kullanılan Nota Birimleri;

Birlik Nota	: Kullanılmamıştır.
İkilik Nota	: 4 adet kullanılmıştır.

Dörtlük Nota	: 9 adet kullanılmıştır.
Sekizlik Nota	: 11 adet kullanılmıştır.
Onaltılık Nota	: 12 adet kullanılmıştır.
Otuzikilik Nota	: 93 adet kullanılmıştır.
Altmışdörtlük Nota	: 17 adet kullanılmıştır.

2.8. Ezgilerde Güfte İçerisinde Trillerin Yapıldığı Aralıklar ve Koma Değerleri (Saz Payları Hariç)

Yöre halk sazlarında özellikle sipside yoğun olarak görülen triller, ezgilerin sesle icrasında da hançerede aynı yoğunlukta kullanılmaktadır.

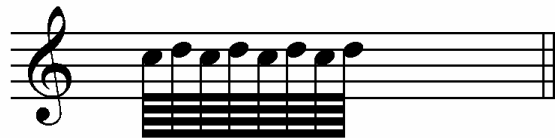
2.8.1. Yada Geceleri

a) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

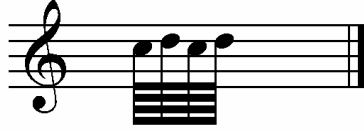
Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde dört defa görülmüştür.

b) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

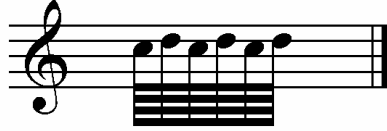
Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

d) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 18 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

e) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

f) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

g) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

h) Si Bemol iki Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bemol iki Do Bekar sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.2. Eser Eser Sabah Yeli

a) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

b) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.3. Eylen Durnam

a) Fa Diyez Sol Bekar sesleri arasında yapılan tril

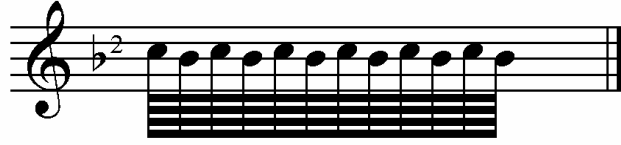
Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Fa Diyez Sol Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

b) Fa Diyez Sol Bekar sesleri arasında yapılan tril

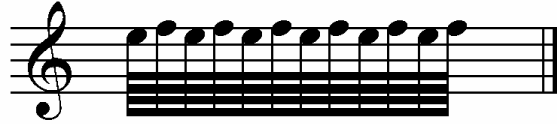
Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Fa Diyez Sol Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Do Bekar Si Bemol iki sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Si Bemol iki sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

d) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

e) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

f) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

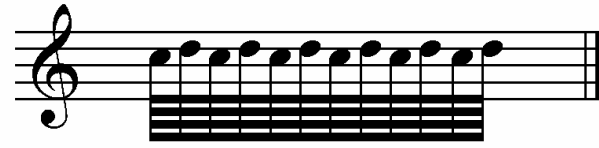
Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük ve bir onaltılık nota süresi içerisinde de 4 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 20 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

g) Sol Bekar Fa Diyez sesleri arasında yapılan tril

Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Sol Bekar Fa diyez sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

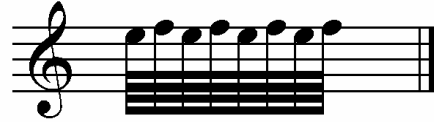
h) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

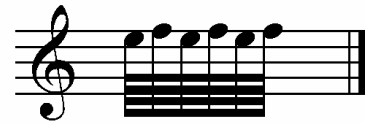
2.8.4. Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var

a) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde üç defa görülmüştür.

b) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

d) Re Bekar Mi Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde 2 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Re bekar Mi Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

e) Re Bekar Mi Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Re Bekar Mi Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

f) Re Bekar Mi Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı sekizlik nota süresi içerisinde 12 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Re Bekar Mi Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.5. Bana da Deli Derler

a) Si Bemol iki Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bemol iki Do Bekar sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

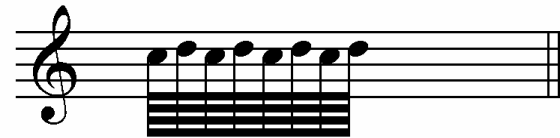
b) Sol Bekar Fa Diyez sesleri arasında yapılan tril

Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Sol Bekar Fa diyez sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.6. Yüksek Minareden Salladım Kendimi

a) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

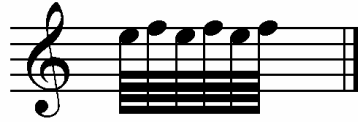
b) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.7. A Yaylam

a) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

b) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Re Bekar Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Re Bekar Do Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.8. Bizim Yaylarımız

a) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

b) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

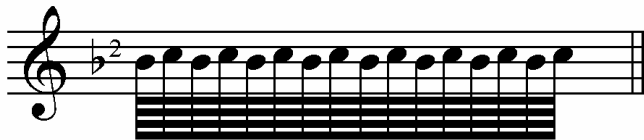
Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

c) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

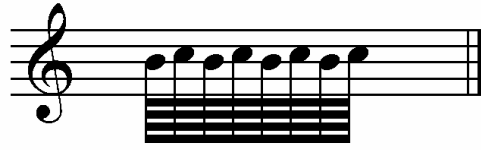
Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

d) Si Bemol iki Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

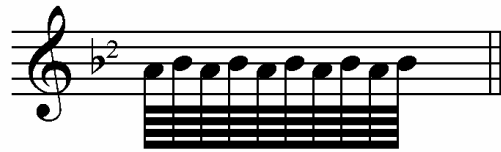
Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bemol iki Do Bekar sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

e) Si Bekar Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

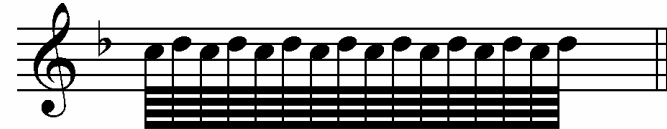
Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bekar Do Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

f) La Bekar Si Bemol iki sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. La Bekar Si Bemol iki sesleri arası 7 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

g) Do Bekar Re Bemol sesleri arasında yapılan tril

Bir dörtlük nota süresi içerisinde 16 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bemol sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

h) Do Bekar Re Bemol sesleri arasında yapılan tril

Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bemol sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

ı) Re Bekar Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 4 adet otuzikilik nota tril olarak icra edilmiştir. Re Bekar Do Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.9. Gahpe Gençlik

a) Sol Bekar La Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Sol Bekar La Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

b) Sol Bekar La Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Sol Bekar La Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

c) Mi Bemol Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

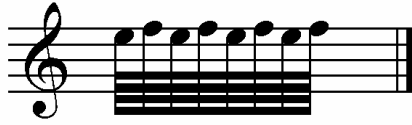
Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bemol Fa Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

d) Mi Bemol Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir onaltılık nota süresi içerisinde 4 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bemol Fa Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

e) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

f) Mi Bekar Fa Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Mi Bekar Fa Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

g) Fa Diyez Sol Bekar sesleri arasında yapılan tril

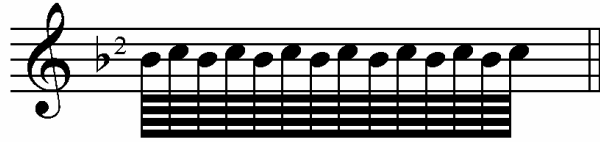
Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Fa Diyez Sol Bekar sesleri arası 4 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

h) Si Bemol iki Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir otuzikilik nota süresi içerisinde de 2 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 10 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bemol iki Do Bekar sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde iki defa görülmüştür.

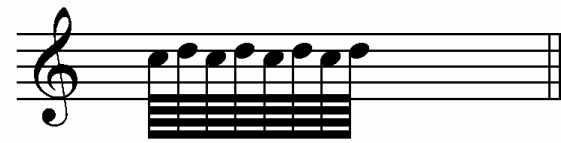
ı) Si Bemol iki Do Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük ve bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde de 6 adet altmışdörtlük nota olmak üzere toplam 14 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Si Bemol iki Do Bekar sesleri arası 6 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

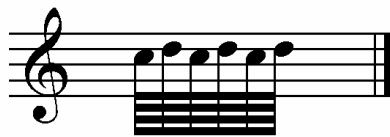
2.8.10. Löngür Löngür Ötüşüp Gelir

a) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 8 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde altı defa görülmüştür.

b) Do Bekar Re Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir noktalı onaltılık nota süresi içerisinde 6 adet altmışdörtlük nota tril olarak icra edilmiştir. Do Bekar Re Bekar sesleri arası 9 komadır. Bu tril ezgi içerisinde bir defa görülmüştür.

2.8.11. Ali Bey

a) Re Bekar Mi Bemol sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 4 adet otuzikilik nota tril olarak icra edilmiştir. Re Bekar Mi Bemol sesleri arası 4 komadır.

2.8.12. Gine de Akşam Oldu

a) La Bekar Sol Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 4 adet otuzikilik nota tril olarak icra edilmiştir. La Bekar Sol Bekar sesleri arası 9 komadır.

b) Sol Bekar La Bekar sesleri arasında yapılan tril

Bir sekizlik nota süresi içerisinde 4 adet otuzikilik nota tril olarak icra edilmiştir. Sol Bekar La Bekar sesleri arası 9 komadır.

Tril yapılan ezgilerin yanı sıra yörede icra edilen Gurbet Havaları'nda tril yapılmayan ezgiler de görülmektedir.

Tril yapılmayan ezgiler, aşağıda isimlendirilmiştir.

2.9. Tril Yapılmayan Ezgiler

- 2.9.1. Sabah İlende Kalkar
- 2.9.2. Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş
- 2.9.3. Oturdum da Kalkımadım
- 2.9.4. Çıktım da Gurbet Ele
- 2.9.5. Yol Uzun Havası
- 2.9.6. Sabahlar Olur da
- 2.9.7. Karlı Dağlara Tutundum da
- 2.9.8. Meşesi Meşesi
- 2.9.9. Avşar beyleri

2.10. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı ve Kullanılmadığı Ezgiler

Glissando tekniği ezgi içerisinde bir ikili, üçlü ve nadiren de dördü aralıklarda sesin koma koma kaydırılarak pesleşmesi veya tizleşmesine denir. Yöre sazlarında yaygın olarak görülen bu teknik ezgilerin sesle icrasında da hançerede aynen görülmektedir.

Tiz sestem pes sese doğru inen glissandolar, pes sestem tiz sese çıkan glissandolara nazaran daha yaygın kullanılmaktadır.

2.10.1. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı Ezgiler

- Ginede Akşam Oldu
- Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var
- Gahpe Gençlik
- Sabahlar Olur da
- Karlı Dağlara Tutundum da
- Yada Geceleri

Bizim Yaylalarımız
 Ali Bey
 Eylen Durnam
 Yüksek Minareden Salladım Kendimi
 Löngür Löngür Ötüşüp Gelir
 Yol Uzun Havası
 Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş
 A Yaylam
 Meşesi Meşesi
 Çıktım da Gurbet Ele
 Eser Eser Sabah Yeli
 Bana da Deli Derler
 Sabah İlende Kalkar

2.10.2. Glissando Tekniğinin Kullanılmadığı Ezgiler

Avşar Beyleri
 Oturdum da Kalkımadım

2.11. Gurbet Havalarıyla Birlikte İcra Edilen Usûllü ve Serbest Yapıdaki Boğaz Havalarının Tespit Edilmesi

Gurbet Havaları icra edilirken başta üç telli cura olmak üzere Teke Yöresindeki diğer Halk Sazlarıyla Boğaz Havası çalınarak Gurbet Havaları'na yol gösterilir.

2.11.1. Boğaz Havası Nedir?

10 ile 17 yaşları arasındaki erkek ve kız çocuklarının baş ve işaret parmaklarını gırtlaklarına bastırarak seslendirilen ezgilere Boğaz Havası denir.

Teke Yöresi folklorunda önemli bir yeri bulunan Boğaz Havaları'nın çocuklar tarafından ezgilendirilmesinin en önemli nedeni, çocukların ses tellerinin esnek olmasıdır. Yaşlı insanların ses tellerinin sert olmasından dolayı Boğaz Havaları'nı seslendirmeleri zorlaşmaktadır.

Boğaz Havaları aşiret, kadın, kuş ve yer adları gibi çeşitli isimlerle adlandırılırlar. Gırtlakta parmak baskılarıyla seslendirilmekte olan Boğaz Havaları, yörenin Halk Sazlarına aktarılarak enstrumanlarla da icra edilmektedir. Boğaz Havaları 4 şekilde icra edilmektedir.

2.11.2. Serbest (Ölçüsüz) Boğaz Havaları

Bu Boğaz Havaları Gurbet Havaları'yla çok yakından ilgilidir. Gurbet Havaları icra edilirken yöre sazlarıyla serbest (ölçüsüz) bir şekilde Boğaz Havaları çalınarak Gurbet Havaları'na eşlik edilir. Enstruman Boğaz Havası'nı serbest bir şekilde gezinir ve solist Gurbet Havası'nı okumaya başlar. Güfte aralarında da Boğaz çalma işlemi devam eder.

Serbest Boğaz Havaları'na örnek olarak; Karadere Boğazı, Yeşilova Yöresi Boğaz Havası.

Serbest icra edilmekte olan sözlü Boğaz Havaları çok seyrek bir şekilde görülmektedir. Bu Boğaz Havaları yöre sazları eşliğinde solist tarafından okunur.

Örnek; Gara Duta Çıkamadım.

2.11.3. Usûllü (Ölçülü) Boğaz Havaları

5/8, 7/16, 9/16, 2/4'lük gibi usûllerle icra edilen Boğaz Havaları'nda yaygın olarak 9/16'lık usûl kalıbı kullanılmaktadır.

Örnek; Çameli Yöresi Boğaz Havası, Kıvrak Boğaz Havası.

2.11.4. Serbest Başlayıp, Usûllü Devam Eden Boğaz Havaları

Boğaz Havası icrasına serbest (ölçüsüz) olarak başlanır ve ardından 9/16'lık usûl kalıbı başta olmak üzere 5/8, 7/16 ve 2/4'lük gibi usûl kalıplarıyla devam edilerek Boğaz Havası bitirilir.

Örnek; Nene Torun Boğazı.

2.11.5. Usûllü Başlayıp, Serbest Devam Eden Boğaz Havaları

Boğaz Havası icrasına 9/16'lık usûl kalıbı başta olmak üzere 5/8, 7/16 ve 2/4'lük usûl kalıplarıyla başlanır ve ardından serbest olarak icraya devam edilerek Boğaz Havası bitirilir.

Örnek; Fethiye Boğaz Havası.

2.12. Boğaz Havaları'nın Üç Telli Cura İle İcrasında Kullanılan Pozisyonlar

Boğaz Havaları'nın üç telli cura ile icra edilmesi, diğer enstrümanlara nazaran farklı bir karakter göstermektedir. Üç telli cura'da kullanılan farklı akort şekilleri icra esnasında çok sesli bir özellik arz etmektedir.

2.12.1. Çektirme Pozisyonu

İşaret parmağıyla telleri aşağıdan yukarı doğru çekerek yapılan icra şeklidir.

2.12.2. Düz Tarama Pozisyonu

1, 2, 3 ve 4 numaralı parmakların kırılmadan aşağıdan yukarı doğru telleri taramasıyla yapılan icra şeklidir.

2.12.3. Dövme Pozisyonu

İşaret parmağı ve nadiren de orta parmakla bağlamanın alt tel “Mi” perdesine ve zaman zaman da orta tel “La” ve üst tel “Si” perdelerine dövmeler yapılarak ses çıkartılmasıdır.

3. SONUÇ

Gurbet Havaları'nda birbirinden farklı dört dizi kullanılmaktadır. İncelenilen yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan on beş adedi "A" dizisini, bir adedi "B" dizisini, dört adedi "C" dizisini ve bir adedi de "D" dizisini kullanmaktadır. Ezgilerin büyük bir çoğunluğunun "A" dizisini kullandığı görülmektedir.

Ezgilerin karar verdikleri sesler açısından incelediğimiz yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan on altı adedi "La" sesinde, bir adedi "Mi" sesinde, dört adet ezgi de "Si Bemol iki" sesinde karar vermektedir. Karar sesinin en yoğun olarak kullanıldığı ses "La" sesidir.

Ezgilerin gezindikleri ses genişlikleri açısından incelediğimiz yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan dokuz adedi bir yedili içerisinde, dört adedi bir oktav içerisinde, dört adedi bir oktavı aşan, iki adedi bir beşli içerisinde ve bir adedi de bir altılı aralık içerisinde gezinmektedir. Ezgilerin gezindikleri ses sahası genellikle bir yedili içerisinde kalmaktadır.

Seyir şekli olarak incelediğimiz yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan üç adedi "Çıkıcı inici" seyir gösterirken, on sekiz adet ezgi de "inici" seyir göstermektedir. Seyir şekli itibariyle ezgilerin büyük bir çoğunluğu "İnici" seyir göstermektedir.

Ezgilerde kullanılan nota birimleri yoğun olarak otuzikilik nota ikinci sırada altmışdörtlük nota üçüncü olarak da onaltılık nota birimleri kullanılmıştır. Sekizlik, dörtlük, ikilik ve birlik nota birimleri seyrek olarak kullanılmıştır.

Triller, incelemiş olduğumuz yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan on iki adedinde kullanılmış olup, dokuz adet ezgide ise tril kullanılmamıştır. Triller ezgilerin çoğunluğunda kullanılmıştır.

Glissando tekniği yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan on dokuz adedinde kullanılmış olup, iki adet ezgide ise kullanılmamıştır. Glissando tekniği ezgilerde büyük bir çoğunlukla kullanılmıştır.

Gurbet Havaları'yla birlikte Boğaz Havaları da icra edilmiştir.

3.1. Gurbet Havaları’nda Kullanılan Diziler ve Bu Dizileri Kullanan Ezgilerin Sınıflandırılmasının Sonuçları

“A” Dizisini Kullanan Ezgiler (Bakınız 2.2.1.)	“B” Dizisini Kullanan Ezgiler (Bakınız 2.2.2.)	“C” Dizisini Kullanan Ezgiler (Bakınız 2.2.3.)	“D” Dizisini Kullanan Ezgiler (Bakınız 2.2.4.)
<ul style="list-style-type: none"> - Ginede Akşam Oldu - Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var - Gahpe Gençlik - Avşar Beyleri - Sabahlar Olur da - Karlı Dağlara Tutundum da - Yada Geceleri - Bizim Yaylalarımız - Ali Bey - Eylen Durnam - Yüksek Minareden Salladım Kendimi - Löngür Löngür Ötüşüp Gelir - Yol Uzun Havası - Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş - A Yaylam 	<ul style="list-style-type: none"> - Meşesi Meşesi 	<ul style="list-style-type: none"> - Çıktım da Gurbet Ele - Oturdum da Kalkımadım - Eser Eser Sabah Yeli - Bana da Deli Derler 	<ul style="list-style-type: none"> - Sabah İlende Kalkar

Görüldüğü gibi Gurbet Havaları’nın oluşumunda kullanılan dört diziden en çok kullanılan “A” dizisidir. “A” dizisini kullanan onbeş ezgiden geri kalan Gurbet Havaları’ndan “C” dizisini kullanan dört, “B” dizisini kullanan bir, “D” dizisini kullanan bir ezgi tespit edilmiştir.

3.2. Gurbet Havaları'nın Söz Kısımlarının Başlangıç Seslerinin Tespit Edilmesi İle İlgili Sonuçlar

Gurbet Havalarının sözlü kısımlarının hangi sesle başladığı seyir karakterini tespit etmek bakımından önemlidir. Bu sebeple tespit edilen yirmibir adet ezginin başlangıç seslerinin tablo halinde gösterilmesi uygun bulunmuştur.

		
“Sol” Sesinden Başlayan Ezgiler	“La” Sesinden Başlayan Ezgiler	“Si Bemol iki” Sesinden Başlayan Ezgiler
1- Eylen Durnam	1- Ali Bey	1- Yada Geceleri 2- Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş

		
“Si Bemol iki” Sesinden Başlayan Ezgiler	“Do” Sesinden Başlayan Ezgiler	“Re” Sesinden Başlayan Ezgiler
1- Bana da Deli Derler	1- Löngür Löngür Ötüşüp Gelir	1- Bizim Yaylalarımız 2- Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var 3- Meşesi Meşesi 4- Oturdum da Kalkımadım

			
“Mi” Sesinden Başlayan Ezgiler	“Fa Diyez” Sesinden Başlayan Ezgiler	“Sol” Sesinden Başlayan Ezgiler	“La” Sesinden Başlayan Ezgiler
1- Yüksek Minarenden Salladım Kendimi	1- A Yaylam	1- Eser Eser Sabah Yeli 2- Sabah İlende Kalkar 3- Gahpe Gençlik 4- Sabahlar Olur da 5- Gine de Akşam Oldu 6- Yol Uzun Havası 7- Karlı Dağlara Tutundum da	1- Avşar Beyleri 2- Çıktım da Gurbet Ele

Görüldüğü gibi, Gurbet Havaları'nın büyük bir çoğunluğunun

“Sol” sesinden başladığı görülmektedir.

“Re” sesinden başlayan ezgiler ise orta yoğunlukta görülmektedir.

“Sol” , “La” ,

“Si Bemol iki” , “Do” ,

“Si Bemol iki” , “Mi” ,

“Fa Diyez” ve “La” sesleri ile başlayan ezgiler ise seyrek olarak görülmektedir.

3.3. Gurbet Havaları'nın Karar Perdelerinin Tespit Edilmesi ve Bu Karar Perdelerinin Ezgilere Dağılımının Sonuçları

“La” Sesinde Karar Veren Ezgiler (Bakınız 2.4.1.)	“Mi” Sesinde Karar Veren Ezgiler (Bakınız 2.4.2.)	“Si Bemol iki” Sesinde Karar Veren Ezgiler (Bakınız 2.4.3.)
1- Eylen Durnam	1- Sabah İlende Kalkar	1- Oturdum da Kalkımadım
2- A Yaylam		2- Çıktım da Gurbet Ele
3- Yüksek Minareden Salladım Kendimi		3- Eser Eser Sabah Yeli
4- Yada Geceleri		4- Bana da Deli Derler
5- Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş		
6- Löngür Löngür Ötüşüp Gelir		
7- Ali Bey		
8- Avşar Beyleri		
9- Bizim Yaylalarımız		
10- Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var		
11- Meşesi Meşesi		
12- Karlı Dağlara Tutundum da		
13- Yol Uzun Havası		
14- Gine de Akşam Oldu		
15- Sabahlar Olur da		
16- Gahpe Gençlik		

Görüldüğü gibi tespit edilen yirmi bir adet Gurbet Havası'ndan on altı adedi “La” kararlıdır. Bunların dışında kalan dört adet ezgi “Si Bemol iki” sesinde ve bir adet ezgi ise “Mi” sesinde karar vermektedir.

3.4. Gurbet Havaları'nın Kapsadığı Ses Sahası İle İlgili Sonuçlar

(Saz payları Hariç)

Bir Beşli İçerisinde Gezen Ezgiler	Bir Altılı İçerisinde Gezen Ezgiler	Bir Yedili İçerisinde Gezen Ezgiler	Bir Sekizli (Oktav) İçerisinde Gezen Ezgiler	Bir Sekizli'yi (Oktavı) Aşan Ezgiler
1- Lönğür Lönğür Ötüşüp Gelir 2- Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş	1- Oturdum da Kalkımadım	1- Yol Uzun Havası 2- Karlı Dağlara Tutundum da 3- Bizim Yaylalarımız 4- Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var 5- Ali Bey 6- Yada Geceleri 7- A Yaylam 8- Yüksek Minarenden Salladım Kendimi 9- Eser Eser Sabah Yeli	1- Eylen Durnam 2- Gahpe Gençlik 3- Sabahlar Olur da 4- Çıktım da Gurbet Ele	1- Avşar Beyleri 2- Sabah İlende Kalkar 3- Bana da Deli Derler 4- Gine de Akşam Oldu

Görüldüğü gibi Gurbet Havaları yoğun olarak yedili aralık içerisinde seyretmiştir. Bir sekizli içerisinde gezinen ve bir sekizliyi (oktavı) aşan ezgiler ise orta yoğunlukta kullanılmış olup, bir beşli ve altılı içerisinde gezinen ezgilerin ise seyrek bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

3.5. Gurbet Havaları'nda Kullanılan Seyir Şekilleri ve Bu Seyir Şekillerinin Ezgilerdeki Dağılımının Sonuçları

Çıkıcı İnici Seyir Gösteren Ezgiler (Bakınız 2.6.1.)	İnici Seyir Gösteren Ezgiler (Bakınız 2.6.2.)
1- Löngür Löngür Ötüşüp Gelir	1- Avşar Beyleri
2- Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş	2- Bana da Deli Derler
3- Yada Geceleri	3- Çıktım da Gurbet Ele
	4- Yol Uzun Havası
	5- Gahpe Gençlik
	6- Sabah İlende Kalkar
	7- Gine de Akşam Oldu
	8- Eser Eser Sabah Yeli
	9- Karlı Dağlara Tutundum da
	10- Sabahlar Olur da
	11- A Yaylam
	12- Oturdum da Kalkımadım
	13- Yüksek Minareden Salladım Kendimi
	14- Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var
	15- Bizim Yaylalarımız
	16- Meşesi Meşesi
	17- Eylen Durnam
	18- Ali Bey

Görüldüğü gibi Gurbet Havalarının büyük çoğunluğu inici seyir karakteri gösteren ezgilerden oluşmuştur. Sadece iki Gurbet Havası'nın çıkıcı inici seyir karakterinde olduğu tespit edilmiştir.

**3.6. Gurbet Havaları'nda Kullanılan Nota Birimlerinin Sayı İtibariyle
Ezgilerdeki Dağılımının Sonuçları (Saz Payları Hariç) (Bakınız 2.7.)**

Ezgi Adları	Kullanılan Nota Birimleri ve Sayıları						
							
Yada Geceleri	-	6	11	2	30	92	135
Bizim Yaylalarımız	-	1	8	2	5	43	105
Gahpe Gençlik	-	6	5	5	36	101	122
Eser Eser Sabah Yeli	-	4	7	10	12	66	45
Avşar Beyleri	-	-	10	32	32	24	-
Ali Bey	-	4	4	11	34	21	-
Bana da Deli Derler	1	3	13	12	26	91	31
Yol Uzun Havası	-	6	3	8	28	86	-
Çıktım da Gurbet Ele	-	6	1	10	15	75	3
Oturdum da Kalkımadım	-	-	1	7	19	54	-
Gine de Akşam Oldu	-	-	19	13	40	129	5
Sabah İlende Kalkar	4	4	11	17	27	59	2
Karlı Dağlara Tutundum da	3	4	7	12	9	87	4
Eylen Durnam	-	-	10	4	13	79	111
Sabahlar Olur da	4	4	5	13	20	80	-
Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var	1	6	13	6	7	64	129
Yüksek Minareden Salladım Kendimi	4	2	15	18	52	22	17
A Yaylam	1	3	9	9	7	55	28
Löngür Löngür Ötüşüp Gelir	2	3	9	9	26	92	75
Meşesi Meşesi	-	5	10	15	23	72	1
Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş	-	4	9	11	12	93	17

Görüldüğü gibi Gurbet Havaları'nda kullanılan ezgilerin büyük çoğunluğu otuzikilik nota değeriyle ifade edilmiştir. Bunun dışında çokluk sırasına göre altmışdörtlük, onaltılık, sekizlik, dörtlük, ikilik ve birlik nota birimlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

3.7. Tril Yapılan ve Yapılmayan Ezgilerin Dağılımıyla İlgili Sonuçlar
(Saz Payları Hariç)

Tril Yapılan Ezgiler	Tril Yapılmayan Ezgiler
Yada Geceleri	Sabah İlende Kalkar
Eser Eser Sabah Yeli	Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş
Eylen Durnam	Oturdum da Kalkımadım
Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var	Çıktım da Gurbet Ele
Bana da Deli Derler	Yol Uzun Havası
Yüksek Minareden Salladım Kendimi	Sabahlar Olur da
A Yaylam	Karlı Dağlara Tutundum da
Bizim Yaylalarımız	Meşesi Meşesi
Gahpe Gençlik	Avşar Beyleri
Löngür Löngür Ötüşüp Gelir	
Gine de Akşam Oldu	
Ali Bey	

Görüldüğü gibi Gurbet Havaları'nın icrasında kullanılan trilli ve trilsiz ezgiler incelendiğinde Trilli ezgilerin biraz daha yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Tespit edilen yirmibir adet Gurbet Havası'ndan oniki adedinde trilli, dokuz adedinde ise trilsiz ezgilerin kullanıldığı görülmüştür.

**3.8. Glissando Tekniğinin Kullanıldığı ve Kullanılmadığı Ezgilerin
Tespit Edilmesi İle İlgili Sonuçlar**

Glissando Tekniğinin Kullanıldığı Ezgiler (Bakınız 2.10.1.)	Glissando Tekniğinin Kullanılmadığı Ezgiler (Bakınız 2.10.2.)
Gine de Akşam Oldu	Avşar Beyleri
Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var	Oturdum da Kalkımadım
Gahpe Gençlik	
Sabahlar Olur da	
Karlı Dağlara Tutundum da	
Yada Geceleri	
Bizim Yaylalarımız	
Ali Bey	
Eylen Durnam	
Yüksek Minareden Salladım Kendimi	
Löngür Löngür Ötüşüp Gelir	
Yol Uzun Havası	
Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş	
A Yaylam	
Meşesi Meşesi	
Çıktım da Gurbet Ele	
Eser Eser Sabah Yeli	
Bana da Deli Derler	
Sabah İlende Kalkar	

Görüldüğü gibi tespit edilen Gurbet Havaları'nın iki adedi hariç tamamı glissando tekniği kullanılarak icra edilmiştir. Yalnız iki adet ezgide glissando tekniğinin kullanılmadığı tespit edilmiştir.

**3.9. Gurbet Havaları'yla Birlikte İcra Edilen Boğaz Havaları'nın
İcra Şekillerinin Dağılımıyla İlgili Sonuçlar**

Serbest (Ölçüsüz) Boğaz Havaları	Usûllü (Ölçülü) Boğaz Havaları	Serbest Başlayıp Usûllü Olarak Devam Eden Boğaz Havaları	Usûllü Başlayıp Serbest Devam Eden Boğaz Havaları
Karadere Boğazı Yeşilova Yöresi Boğaz Havası Gara Duta Çıkamadım (Sözlü Boğaz Havası)	Çameli Yöresi Boğaz Havası Kıvrak Boğaz Havası	Nene Torun Boğazı	Fethiye Boğaz Havası

Görüldüğü gibi tespit edebildiğimiz yedi adet Boğaz Havası'nın icra şekilleri itibariyle üç tanesi serbest (Ölçüsüz) ,iki tanesi usûllü (Ölçülü) icra edilen Boğaz Havaları olduğu görülmektedir. Serbest başlayıp usûllü olarak devam eden bir ve usûllü başlayıp serbest devam eden bir olmak üzere farklı tarzda iki Boğaz Havası da tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

DEVELİOĞLU Ferit (2003); *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, (20. Baskı), Ankara.

NECEF N. Ekber ve **BERDİYEV** Anna Ahmet (2003); *Hazar Ötesi Türkmenleri*, Kaktüs Yayınları, (1. Basım), İstanbul.

SÜMER Faruk (1999); *Oğuzlar (Türkmenler)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, (5. Baskı), İstanbul.

GÜNGÖR Ramazan, **ÇİNE** Hamit, **URHAN** Salih, **BEDEL** Mehmet, **BEDEL** Ali, **ER** Halil, **ÖZYURT** Habip, **BÜLBÜL** Hasan, **ASLAN** Hasan, **ÖZDEMİR** Halil, **DEV** Hayri, **AKYOL** Üzeyir, **YÖRÜK** Şeref, **ÇABUK** Hüseyin; *Teke Yöresi Mahalli Sanatçıları ile görüşmeler / Röportajlar*.

EKLER

Ek -1 Gurbet ve Boğaz Havaları ile İlgili Ezgilerin Notaları

Yöre : Fethiye
Kaynak : Anonim
İcra Eden : Hasan BÜLBÜL

A YAYLAM

Derleyen ve Notaya Alan
Birol YILDIRIM
Derleme Tarihi:
24 Kasım 2007

♩ = 124

n n o f gu ru mu ş

A Yaylam- 2

of se vip se vip de ay

r l ma sı

zo ru mu ş zo ru muş.

Ezgi cura saza bağlama düzeni akordu yapılarak icra edilmiştir.

Çalba : Ada Çayn

ALİ BEY
Gurbet Havası
(Çeşitleme)

Yöre : Yeşilova
Kaynak Kişi : Salih URHAN

Notaya Alan
Hamit ÇİNE

♩ = 122

- Saz - A li de be yim de daş ba
Çok da se vi le nin son ay
şm da o f - Saz - o tu
n lık o f ge ti
rur of - Saz - kek lik de yar ru
rit of git ti de genç lik
la rın su ya götü rü r
der der ađ lar genca li
- Saz - gö tü rü r of - Saz -
gen ça li

AVŞAR BEYLERİ (Gurbet Havası-Çeşitleme)

Yöresi : Burdur
Kaynak Kişi : Faik İNCE

Derleyen
Hamit İNCE

*Avşar Düzeni
Mızrap ile düz tarama*

NOT: (1) olan notalar sol elin işaret parmağı ile çektilir.
(2) olan notalar çift mızrapla çalınır.

Avşar Beyleri- 2

(1) (1) (1)

(1) 2 2

(1) (2)

(1)

(1) (1) (1)

A dı nı se v di ğim de av şar öf fof
Top la diz gin le ri kç ru

2
A man öf

Avşar Beyleri- 3

*f*ö *f* bey le ri
 ken di ni

sa na da bir ve zir lük
 kar şı da düş man la rın

de ya kı şıp du rur
da ba kı şıp du rur

of o *f* a bey le
of o *f* e fen dim

Avşar Beyleri- 4

The image displays a musical score for the piece 'Avşar Beyleri- 4'. The score is written on seven staves, all in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The first staff features a melodic line with a slur over the first two measures and dynamic markings *r*, *o*, and *f* under the notes. The second staff continues the melodic line with a repeat sign. The third staff shows a melodic line with a slur and a fermata over the final note. The fourth staff features a melodic line with a repeat sign and a change in rhythm. The fifth staff continues the melodic line with a repeat sign. The sixth staff features a melodic line with a repeat sign. The seventh staff continues the melodic line with a repeat sign.

Avşar Beyleri- 5

The musical score consists of three staves. The first staff is in 3/4 time, starting with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. It features a series of eighth notes and quarter notes. The second staff is in 3/4 time, starting with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. It features a series of eighth notes and quarter notes, with a downward arrow above the first note and an upward arrow above the second note. The third staff is in 3/4 time, starting with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. It features a series of eighth notes and quarter notes, ending with a double bar line and a repeat sign.

*Karlar mı yağmış şu Avşarın düzüne
Sızular da inmiş kıratımın dizine
Selâm edin de Avşar Beyinin kızına
Kendi gülüp beni de ağladıp durmasın.*

Yöre : Burdur - Çavdır
 Ambarcık Köyü
 Kaynak : Teyfik ŞİMŞEK
 İcra Eden : Şeref YÖRÜK

BANA DA DELİ DERLER

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 26 Kasım 2007

$\text{♩} = 125$

The musical score is written in a single system with eight staves. The key signature is one flat (B-flat). The time signature is 7/8. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing triplets. The score is written in a single system with eight staves.

Bana da Deli Derler- 2

The musical score consists of two parts: a piano accompaniment and a vocal line. The piano part is written in the bass clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It features various time signatures including 2/4, 3/8, 2/2, 3/4, 7/8, and 9/8. The accompaniment includes complex rhythmic patterns, triplets, and dense chordal textures. The vocal line is written in the treble clef with a key signature of two flats. It includes lyrics in Turkish and is characterized by melodic lines with slurs and accents. The lyrics are: "Ba na da de li der ler de ben de de li de yi lim o f o f o f de yi lim o f o f de yi lim".

Ba na da de li der ler de ben de de li de yi lim

o f o f o f de yi lim o f o f de yi lim

Bana da Deli Derler- 3

De re le rin de boz bu la nı k o f

o f o f se li yim of o f se li yi m

Ben Al la hın da ne ga der si z o f

o f o f ku lu yum o f o f ku lu yu m

Bana da Deli Derler- 4

Ga dir de mev lâ m ga ra da yaz mı ş
ya zı mı ya zı mı ya zı mı o f

*Benim ölümdü bu dağlarda (of) galırsa
Gözlerime de yeşilde sinekfer (of) gonarsa
Öldüğümü de gahıpe de düşmanlarım duyarsa
Ya da kabırde de kemiklerim ah çeker sıızlar*

*Ezgi bağlama düzeni akorduyla
icra edilmiştir.*

BİZİM ELİN DAĞLARINA BAHAR GELMİŞ

Yöre : Fethiye
Kaynak Kişi : Halil ÖZDEMİR
İcra Eden : Halil ÖZDEMİR

Derleyen ve Notaya Alan:
Bırol YILDIRIM
Derleme Tarihi:
25 Kasım 2007

♩ = 116

The musical score consists of eight staves. The first seven staves are piano accompaniment in 2/4 time, featuring a melodic line in the right hand and a rhythmic accompaniment in the left hand. The eighth staff is a vocal line with lyrics in Turkish. The key signature is one flat (B-flat), and the tempo is marked as ♩ = 116. The lyrics are: "Bi zim e lın dağ la rı na ba har gel mi ş te ze le r o f te ze ler yö rük le ri yay la sı na göç müş de yur dun da do ru mu gal mı ş bo za la r".

Bi zim e lın dağ la rı na ba har gel mi ş

te ze le r o f te ze ler yö rük le ri yay la sı na

göç müş de yur dun da do ru mu gal mı ş bo za la r

Bizim Elin Dağlarına Bahar Gelmiş- 2

o f bo za lar yurt ye ri ni gez dım a nam yü rek da yan mı

yo sı zı la r o f sı zı la

r Ha ni yay lam ner de se ni yay la yan o es kı

gö ze le r gö ze le r

Ezgi bağlama düzeni
akorduyla icra edilmiştir.

Yöre : Burdur
 Kaynak : Anonim
 İcra eden : Halil ER
 Sipsi Açış : Mehmet BEDEL

BİZİM YAYLALARIMIZ

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi : 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 102$

Bi zi
 m yay la la rı mız a la gar lı
 dı r

Bizim Yaylarımız- 2

- Sipsi . . .

a ce p bi zim gi

bi gur bet gez mi

ş var mı dı r var mı dı r

Ezgi sipsi eşliğinde icra edilmiştir.

Yöre : Burdur - Yeşilova
 Kaynak : Anonim
 İcra Eden : Salih URHAN

ÇIKTIMDA GURBET ELE

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi :
 24 Kasım 2007

$\text{♩} = 130$

Çık tım da gur be t e le de ge ri
 ge li n me z Kim ler öl dü
 Kim ler gal di bi lın me z
 Öl sem de bu ra lar da da gö zü m yu
 mu l ma z ö lüm de ver Al la hım ay rı
 lık ver me

*Ezgi savaş için Yemen'e gidip on beş
 yirmi yıl yurduna dönemeyen bir
 askerın yaktığı bir gurbet havasıdır.*

Yöre : Burdur - Aziziye
 Kaynak : Anonim
 İcra Eden : Aziziyeli Ali BEDEL

ESER ESER SABAH YELİ

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 138$

E ser e se r

sa bah ye li ke sil mez

o f u len of her gü ze li n gam sö zü

ne küsül mez ofulen o f gü zel sev me

yi len de yi ği t a sıl

Eser Eser Sabah Yeli- 2

maz o fü len of se ve rim gü ze li

kork ma m ö lüm

den o fü len o f

*Bir taş attım karlı dağın ardına of ülen of
İndi gitti nazlı yârin yurduna of ülen of
Çok doktorlar gezdim de çare bulamadım derdime of ülen of
Derdî veren Allah'ım çaresini vermez mi of ülen of*

*Ezgi bozuk düzen akorduyla
icra edilmiştir.*

Yöre : Burdur - Korkuteli
 Kaynak Kişi : Çaylı Osman
 İcra Eden : Şeref YÖRÜK

EYLEN DURNAM

Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM

$\text{♩} = 112$

The musical score is written on a single treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat) and a 7/8 time signature. The tempo is marked as quarter note = 112. The score consists of eight staves of music. The first staff begins with a tempo marking of quarter note = 112. The music is written in a single melodic line, showing various rhythmic patterns and melodic intervals. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 7/8. The score includes a variety of note values, rests, and dynamic markings.

Eylen Durnam- 2

Ey le n de durn a m ey
 len a man ha be r
 so ra yım a dıl ber o f Ga na dı na
 l tı na mek tu
 p sa ra yım a dıl ber o f yas
 sı n da go ca dağ la r ben sı la
 mı gö re yi m. Sı lam da

Eylen Durnam- 3

da gör pe yav ru la rı gö rü p ö le

yi m ö le yim ö

le yi m

*Agamın bindiği kendi atıdır
Ya da yigitlerin yediği şahin etidir
Senin gocan bu kadar mı kötüdür
Ya da ahrette kemiklerim ah çekip sızlar*

*Ezgi başlama düzeni akorduyla
icra edilmiştir.*

Yöre : Dirmil
 Kaynak : Emin DEMİRAYAK
 Kaval Açış : Mehmet BEDEL
 İcra Eden : Halil ER

GAHPE GENÇLİK

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 128$

Gah pe de

Gahpe Gençlik- 2

genç lîk de gel di de geç ti
 ga ri p yel gi bi o f (
 Kaval.....) Da di da da ma
 gım da da gal di da be y le r
 o f o f bal gi bi
 bal gi bi of ben de
 boy nu ga ran fil li yâ r sar ma dım dos
 la r sen gi bi of se ni de
 sa ran el le re he lâ l

Gahpe Gençlik- 3

la r o l su n sev di gi

m vay ge li

n of

*Sabahlarda olur da ezanlarda beyler okunur of
 Ezanın sesleri de bizlere dostlar dokunur vay gelin of
 Yâri güzel olan çifte güller sokunur of
 Yâri çirkin olanda melul mahsun bakınur öf vay gelin*

Ezgi kaval eşliğinde icra edilmiştir.

Yöre : Burdur-Göhlhisar
Kargalı Köyü
Kaynak : Hasan ASLAN
İcra eden : Hasan ALSAN

GİNE DE AKŞAM OLDU

Derleyen ve Notaya Alan
Bırol YILDIRIM
Derleme Tarihi : 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 120$

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/8 time signature. The tempo is marked as quarter note = 120. The score consists of eight staves of music. The first staff starts with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and accidentals. The second staff has a 10-measure rest. The third staff has a 7-measure rest. The fourth staff has a 2-measure rest. The fifth staff has a 1-measure rest. The sixth staff has a 1-measure rest. The seventh staff has a 1-measure rest. The eighth staff has a 1-measure rest.

Gine de Akşam Oldu- 2

The musical score consists of two staves. The top staff is the piano accompaniment, and the bottom staff is the vocal line. The lyrics are written in Turkish and are aligned with the vocal line.

Gi ne de akşam ol du gi ne de akşam ol du bey ler gur
bet el ler de of ne de
yip ag la yım bey le r na sı l ağ la
yım ağ la yım sūr dū
go yun la rı e nō nūn de o f sa rı sı o f
Sı la m da gal dı bey ler yū re ği min o f
ya rı sı tūr lū ta bi p bu la ma dı m

Gine de Akşam Oldu- 3

The musical score consists of three staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The melody is written in a single line, with lyrics underneath. The second staff continues the melody and includes a double bar line. The third staff concludes the piece with a double bar line. The lyrics are in Turkish and describe a scene of a night in Gine.

der di mi o..f ça ra sı nı bu ne de yip ağ la

yı m bey le r na sı t ağ la yım

şu ha yin gur bet el de o.....f

*Ezgi bağlama düzeni akordıyla
icra edilmiştir.*

Yöre : Burdur - ÇAVDIR
 Kozagaç Beldesi
 Kaynak : Habip ÖZYURT
 İcra Eden : Habip ÖZYURT

KARLI DAĞLARA TUTUNDUM DA

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 22 Kasım 2007

♩ = 129

Karlı Dağlara Tutundum da- 2

*Ezgi ikiyeşer telden oluşan iki sıralı
curayla icra edilmiştir.*

Curanın Akordü

1. Sıra 2. Sıra

Yöre : Fethiye-Karadere
 Kaynak : Hasan BÜLBÜL
 İcra Eden : Hasan BÜLBÜL

LÖNGÜR LÖNGÜR ÖTÜŞÜP GELİR

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 24 Kasım 2007

$\text{♩} = 126$

Lön gür lön gür de ö tü şüp ge lir de ga ra
 ma ya la rı n of çan la rı n
 o f çan la rı n of to
 pu k la ra da i nip be nim gü zel a la kı lım le ri

Löngür Löngür Ötüşüp Gelir- 2

n yin le ri yin le ri

of a r dıç lı ge di gi de ge çip gi der gö çü

n of ön le ri

ön le ri of si yim si yim de a kıp gi der ça kıp gül sü

mü n ter le ri ter le ri of

*Bongur bongur da bozulayıp gelir de gara mayanın of dorumu of
Bakın da yurduna da çağır Gülsüm'ün durumu
Ne güzel çekmiş de İran peştemalın üstüne de ala golanı of (dürümü of)
Çekmişte goca ardıç gölgesine de gelmiş gene sürülerin sürümü of*

Bu ezgi yörük göçünü anlatır.

*Üç telli curaya bağlama düzeni ağırdı
yapılarak icra edilmiştir.*

*Maya : Deve
Löngür : Develerin boyunlarındaki çanların çıkardığı ses
Siyim : Damla
Bozulamak : Devenin melemesi
Dorum : Deve yavrusu
İran peştemalı : Yörük giysisi*

Yöre : Fethiye
Kaynak : Anonim
İcra Eden : Halil ÖZDEMİR

MEŞESİ MEŞESİ

Derleyen ve Notaya Alan
Bırol YILDIRIM
Derleme Tarihi:
25 Kasım 2007

♩ = 114

Me şe si me şe si
yay la me şe si Ne re ler de gal dı
ma hal le nin tom bul ay şe si kû çük ay şe
si Do ru su do ru su
yay la do ru su
ne re ler de gal dı ma hal le nin tom bul hō rū

Meşesi Meşesi- 2

sü *yay la hō rü sü*

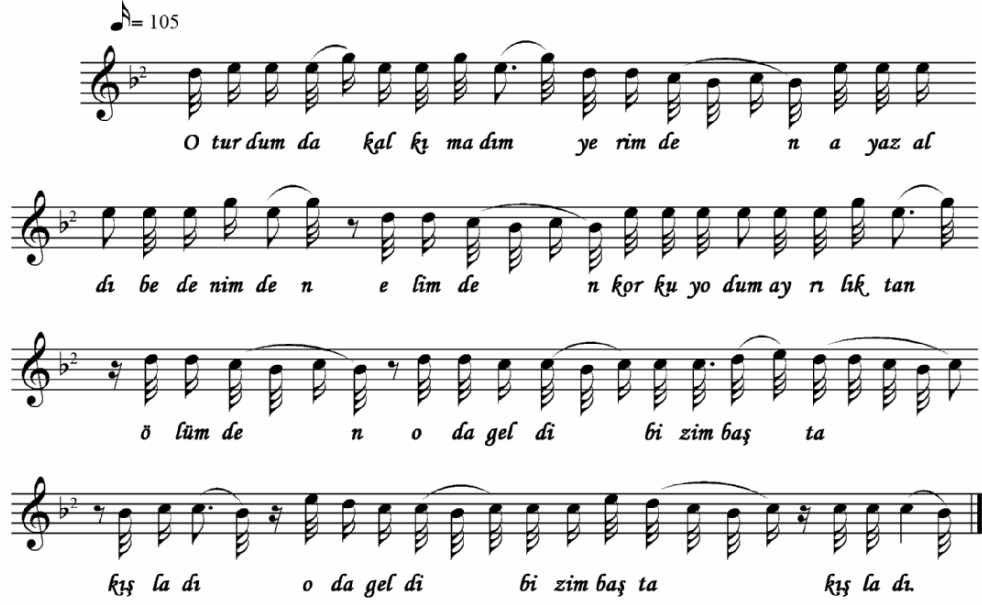
*Ezgi bağlama düzeni ağırdıyla
icra edilmiştir.*

Yöre : Burdur - Yeşilova
 Kaynak : Salih URHAN
 İcra Eden : Salih URHAN

OTURDUM DA KALKIMADIM

Derleyen:
 Salih URHAN
 Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM

$\text{♩} = 105$

O tur dum da kal kı ma dım ye rim de n a yaz al
 di be de nim de n e lım de n kır ku yo dum ay rı lık tan
 ö lüm de n o da gel di bi zim baş ta
 kış la dı o da gel di bi zim baş ta kış la dı.

Yas esnasında ölen insanın ardından bir erkek tarafından yakılmış, yası anlatan bir gurbet havasıdır.

Yöre geleneklerine göre ölen kişinin ardından kadınlar ağlarlar, yas ederler. Fakat erkekler alayamaz ve yas edemezler. Yas edemeyen erkeklerde ölen insanın ardından gurbet havası yakarak yasını ifade eder.

Yöre : Burdur-Çavdır
Kozagaç Beldesi
Kaynak : Habip Özyurt

SABAH İLENDE KALKAR

Derleyen ve Notaya Alan
Birol YILDIRIM
Derleme Tarihi : 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 107$

Sa bah i len de kal kar kal kar da e lâ göz
lü..... m ö f a man o.....f ağ la
rim ö f de li gön lü me de te sel
li e dîp te su na boy lum öf a ma... n o.....f
ney le rim ö.....f ya da ben de yâ rim
siz de şu ya lan dîn ya yı öf
a man o.....f ney le rim öf bil mem
de yâ rim kō tū de bil mem de ben kō tū
sev di ğim öf.

Ezgi cura saza bağlama düzeni akordu yapılarak icra edilmiştir.

Yöre : Burdur - Çavdır
 Kozagaç Beldesi
 Kaynak : Şakir ÖZYURT
 İcra Eden : Habip ÖZYURT

SABAHLAR OLUR DA

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 22 Kasım 2007

$\text{♩} = 135$

Sa bah lar o lur da bey ler de u .lu ca mi ler de de e
 zan o ku nu r öf e za nın da
 se da la ri da naz lım da biz le re of o f o f do ku nur
 do ku nu r Ya ri de gü zel de o lan da
 yi ğit ler de çi f te gül le r so ku nu r ö f
 yâ ri de çir ki n o lan lar da me lül mah sun o f o
 f ba kı nır sev di ği m ö f

Ezgi üç telli curanın başlama düzenine
 aktort edilmesiyle icra edilmiştir.

Yöre : Korkuteli
 Kaynak : Anonim
 Sipsi Açış : Üzeyir AKYOL
 İcra eden : Hüseyin ÇABUK

SUYA GİDERDE BİR İNCECİK YOLU VAR

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi : 22 Kasım 2007

♩ = 102

Su

ya gi der de a man bi rin ce cik o.....

Suya Gider de Bir İncecik Yolu Var- 2

.....*f* yo lu var as la nım o..*f*

af nın da da mor bas ma da

n go la la r

vay ge lın sa ra..... m de dım de a man

bir in ce cik o..... *f* be li

va r as la nı m of in ce

cik bel le re de sa ran el le r ben of

sa m vay ge lın.

Bizim yaylamızın başıda of boş değil aslanım of
 Ne kadar gülüp eylensem de gönlüm hoş değil vay gelin
 Zalım gurbette aman çekilecek of iş değil aslanım of
 Gurbette bir sılada bir çeğe ne vay gelin

Ezgi bağlama düzenine akort edilmiş bağlama ve sipsi eşliğinde icra edilmiştir.

Yöre : Burdur-Tefenni
 Höyük Köyü
 Kaynak : Mustafa KARA
 İcra Eden : Halil ER

YADA GECELERİ

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM

$\text{♩} = 122$

Ya da ge ce le ri de gal kar gal ka r

o f ag la ri m o

f ag la ri m o f bu za val li gön lü me bir te sel li

ve ri p ey le

ri m ey le ri m öf ya

da bu dün ya da ben yâ rim si z ö

f ney le ri m ö

f ney le ri m ö f o se bep ten bey ler ga pan mı

Yada Geceleri- 2

The image shows a musical score for 'Yada Geceleri- 2'. It consists of two staves of music. The first staff is in 2/4 time and features a complex rhythmic pattern with a triplet of eighth notes in the first measure, followed by a series of eighth notes and quarter notes. The lyrics 'yo r göz le ri m' are written below the notes. The second staff continues the melody with a similar rhythmic pattern, ending with a double bar line. The lyrics 'göz le ri m öf' are written below the notes.

*Yada şuda şahin gibi gayet yüksekten uçar a beyler of
Sıkılmış da ganatların göhsün açar of sevdiğim
Yada kırmızı gülün ömrü tez gelir öf tez geçer of
Kırmızı güller geçti deli gönül geçmiyor of*

Ezgi sipsi eşliğinde icra edilmiştir.

Yöre : Yeşilova-Satırlar
 Kaynak : Satırlar Gençleri
 İcra Eden : Salih URHAN

YOL UZUN HAVASI

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM

$\text{♩} = 136$

Akşam lar da ol du yi ne

Yol Uzun Havası- 2

de bas tı ga ra la r ci ye rim de
göz göz ol du ya ra
ya ra la r mi sa fir a l
maz mı ten ha de re le r sa r gı da tut
ma z ya ra la rı m var be ni
m var be ni m

Düğünde gelin evine gelin almaya
gidilirken zurnayla çalınır. Gençler
kol kola girip yürürken koral olarak
bu gurbet havasını okurlar.

Ezgi kabak, kemane eşliğinde icra edilmiştir.

Yöre : Muğla - Fethiye
 Karadere Köyü
 Kaynak : Anonim
 İcra Eden : Hasan BÜLBÜL

YÜKSEK MİNAREDEN SALLADIM KENDİMİ

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 24 Kasım 2007

♩ = 110

Yü

ķ se ķ mi na re de n sal la dım ķe n di mi

(Saz)

ķe n di mi

o f (Saz.....) Ba har çi çe yin den al dım da

Yüksek Minareden Salladım Kendimi- 2

re n gi mi (Saz) ren

gi mi of (Saz)

ço k a ra dım da bu la ma dı m

den gi mi (Saz)

den gi mi of

*Yüksek yapıda yüce şahinler yuvayı
Türkmen gızı da gatar etmiş of mayayı of
Biz ufacıkken gaybettik anayı babayı*

*Ezgi üç telli curaya bağlama düzeni
akordu yapılarak icra edilmiştir.*

Yöre : Fethiye - Karadere Köyü
 Kaynak : Anonim
 İcra eden : Hasan BÜLBÜL

KARADERE BOĞAZI

Derleyen ve Notaya Alan
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi : 24 Kasım 2007

$\text{♩} = 132$

*Üç telli curaya bağlama düzeni akordu yapılarak ezgi icra edilmiştir.
 Ezgi sağ elin işaret parmağı ile sap üzerindeki "Si" ve orta teldeki "Mi" perdeleri ağırlıklı olmak üzere parmak vurma (dövme) tekniği ile icra edilmiştir.*

Yöre : Burdur - Yeşilova
 Kaynak : Salih URHAN
 İcra Eden : Salih URHAN

YEŞİLOVA YÖRESİ BOĞAZ HAVASI

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 21 Kasım 2007

$\text{♩} = 145$

Ezgi bağlama düzeninde dövmeye tekniğiyle icra edilmiştir.

Yöre : Fethiye
 Kaynak : Fethiyeli Kadınlar ve
 Hasan BÜLBÜL
 İcra Eden: Hasan BÜLBÜL

**GARA DUTA
 ÇIKAMADIM**
 (Sözlü Boğaz)

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 24 Kasım 2007

♩ = 111

The musical score consists of eight staves. The first seven staves are instrumental accompaniment, featuring a complex rhythmic pattern with many sixteenth and thirty-second notes. The eighth staff contains the vocal line with the lyrics: *Ga ra du da çı ka ma dım e li f*. The tempo is marked as ♩ = 111. The key signature has one sharp (F#). The lyrics are written in italics below the notes.

Gara Duta Çıkamadım- 2

gı za ba kâ ma dım on beş al tın da
 kâ ma dım a o a o
 ho o a o a o
 a o a o a
 o ga ra de ve gü de
 rim de re te pe gi de rim i
 kî mi zi gör müş ler de na sı l
 in kâr e de yim a o ho a
 o ho a o ho a

Gara Duta Çıkamadım- 3

The musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics: *o ho a o o o*. The middle staff is a vocal line with lyrics: *a o ho a o ho a o*. The bottom staff is a three-stringed baglama accompaniment with lyrics: *o o a o o o*. The music is written in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The baglama part features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and rests.

*Ezgi üç telli curaya bağlama düzeni
akordu yapılarak, pençe ve çekirme
teknikleriyle icra edilmiştir.*

Yöre : Denizli - Çameli
 Gökçeyaka Köyü
 Kaynak : Hayri DEV
 İcra Eden : Hayri DEV

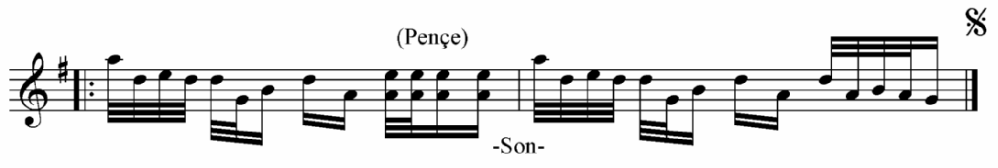
ÇAMELİ YÖRESİ BOĞAZ HAVASI

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 23 Kasım 2007

♩ = 150

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It consists of eight staves of music. The first staff starts with a tempo marking of ♩ = 150. The music is in 7/16 and 9/16 time signatures. The score includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are repeat signs and a section symbol (§) in the sixth staff.

Çameli Yöresi Boğaz Havası- 2

*Ezgi üç telli curaya bağlama düzeni
akordu yapılarak dövme tekniğiyle
icra edilmiştir.*

Yöre : Denizli - Çameli

Gökçeyaka Köyü

Kaynak : Hayri DEV

İcra Eden : Hayri DEV

KIVRAK BOĞAZ HAVASI

Derleyen ve Notaya Alan:

BİROL YILDIRIM

Derleme Tarihi:

23 Kasım 2007

♩ = 165 %

(Son)

*Ezgi üç telli curaya bağlama düzeni
akordu yapılarak dövme tekniğiyle
icra edilmiştir.*

Yöre : Fethiye
Kaynak : Ramazan GÜNGÖR

NENE TORUN BOĞAZI

Notaya Alan:
Birol YILDIRIM

$\text{♩} = 135$ ♩ *(Aldı Torun)*

$\text{♩} = 151$

Nene Torun Boğazı- 2

$\text{♩} = 109$ *(Aldı Nene)*

The image shows four staves of musical notation in treble clef. The first staff is marked with a tempo of 109 and the title '(Aldı Nene)'. It contains a continuous melodic line with eighth and sixteenth notes. The second and third staves continue the melody with some rests. The fourth staff concludes the piece with a double bar line and a repeat sign.

*Ezgi çekirme tekniğiyle
icra edilmiştir.*

Yöre : Fethiye
 Karadere Köyü
 Kaynak : Hasan BÜLBÜL
 İcra Eden : Hasan BÜLBÜL

FETHİYE BOĞAZ HAVASI

Derleyen ve Notaya Alan:
 Birol YILDIRIM
 Derleme Tarihi:
 24 Kasım 2007

♩ = 138

(Pence)

(Pence)

(Serbest)

*Ezgi üç telli curaya bağlama düzeni
 akordu yapılarak dövme tekniği ile
 nadir olarak ta pençe tekniği ile icra
 edilmiştir.*

Ek -2 Resimler

Ahmet **ERASLAN**- Fethiyeli Ramazan **GÜNGÖR** (Sağda)Aziziyeli Ali **BEDEL**

Aziziyeli Mehmet **BEDEL** (Sipsi)

Birol **YILDIRIM**- Çamelili Hayri **DEV** (Sağda)

Burdurlu Hamit ÇİNE

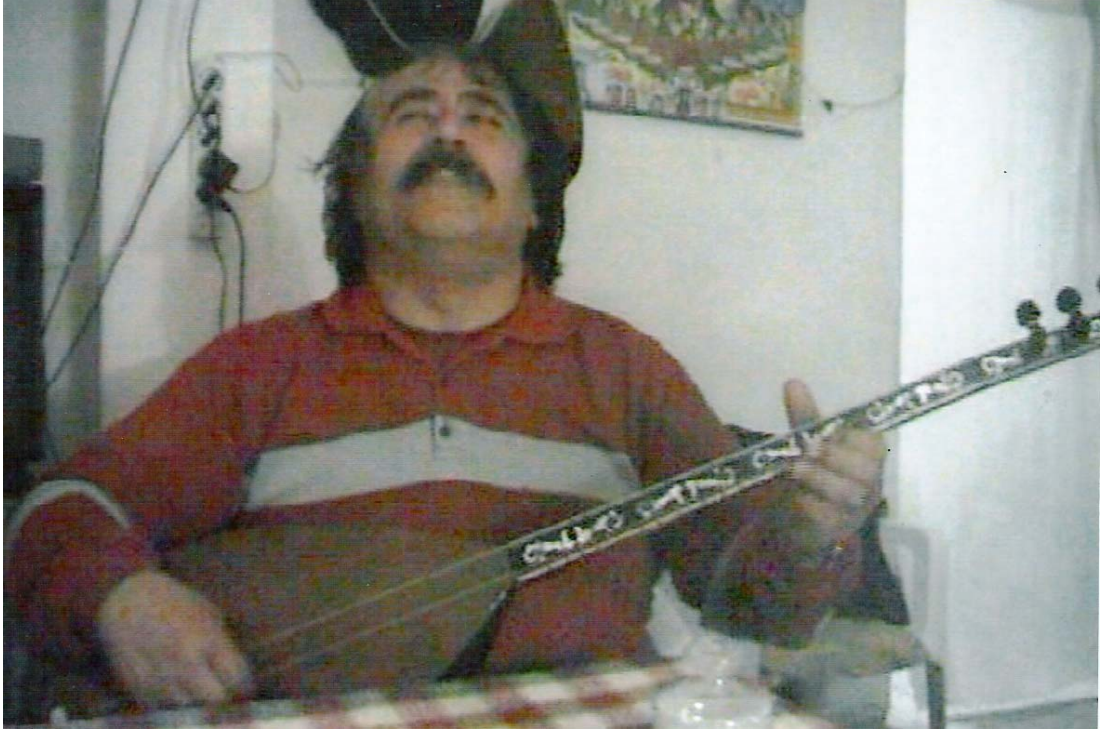
Çavdırlı Habip ÖZYURT

Fethiyeli **Halil ÖZDEMİR** (Solda)- Birol **YILDIRIM**

Fethiyeli Hasan **BÜLBÜL** (Solda)- Birol **YILDIRIM**

Gölkisarlı Hasan ASLAN

Gölkisarlı Şeref YÖRÜK

Korkutelili Hüseyin **ÇABUK** (Bağlama)
Fethiyeli Üzeyir **AKYOL** (Sipsi)

Yeşilovalı Halil **ER** (Kabak Kemane ve Ses Sanatçısı)

Yeşilovalı Salih **URHAN** (Kabak Kemane)

Ek -3 Röportajlar

Yücel PAŞMAKÇI' nın Gurbet Havaları Hakkındaki Düşünceleri

Gurbet havalarının tavrı ve üslup özelliği; inici bir hüviyet taşırlar ve genellikle bir yedili içerisinde seyir ederler. Glissando adıyla tabir edilen kaygan seslerle bir ses, birbuçuk ses arasında bir takım kaymalar görülür. Bu kaymalar tiz sestən pes sese ve pes sestən tiz sese doğru iki şekilde olmaktadır. Hançere olarak çok hareketli bir yapısı vardır. Sipsi ve diğer sazlarda yapılan triller aynen hançerede de hakimiyet göstermektedir. Tema itibarıyla gurbet, ölüm, ayrılık gibi konuları içermektedir. Gurbet havaları okunurken sipsi, bağlama, kabak kemane, kaval, zurna, üç telli cura gibi halk sazları eşlik eder. Yörede boğaz havaları ritimli ve serbest olarak gurbet havaları ile birlikte icra edilir. Gurbet havası okunurken uzun havaya eşlik eden bağlama beş yedi ve hatta sekiz zamanlı darplarla uzun havanın seyrini ana seslerle takip ederek icrada bulunurlar. Bağlamanın baş perdesinde karar vermek suretiyle sağ elin işaret parmağıyla genellikle mi perdesine vurgular yapılarak kendine özgü bir üslup ile boğaz havaları icra edilir. Teke bölgesi müzikal açıdan başlı başına bir üslup teşkil etmektedir. Bölge halkı Türkmen ve Avşar boylarından oluşmaktadır. Gurbet havalarının aşiret müziği olduğu aşikârdır. İçerisindeki feryatlar onu göstermektedir. Gurbet havaları, bozlaklar ve barak havaları ile benzerlik teşkil eder.

Gurbet havalarının geçmişten günümüze en önemli icracıları; Ula'lı Ali Rıza Zorlu, Fethiye'li Ramazan Güngör, Fethiye'li Mustafa Coşkun, Dirmil'li Kadir Turan gibi mahalli sanatçılardır.

Dizi olarak Halk müziğinde ayakların makam karşılığında kullanılması yanlıştır. Buna istinaden yine de açıklayacak olursak gurbet havalarında Kerem dizisi (Karcıgar makamına tekabül eden dizi)kullanılmakla beraber zaman zaman da Hüseyini dizisini içerir. İçerideki çalışmalara yardımcı olacak mahiyette çok güzel bir çalışma olacağını umuyorum ve başarılar diliyorum.

Yücel PAŞMAKÇI

Hamit ÇİNE' nin Gurbet Havaları'yla İlgili Düşünceleri

Aslen Burdurluyum. Gurbet Havaları isimlendirilirken eserin içerisinde geçen isimlerle adlandırılır. Gurbet havalarının Korkuteli bölgesinde söylenen şekline taş kesik ağzı denir. Esere pesten başlanır ve tize çıkarak tekrar karara gelinir. Diğer bölgelerde tizden alınır ve pese doğru gidilerek karar sesine varılır. Gurbet havalarının sözleri genelde anonimdir. Hece ölçüsü olarak belli bir ölçüyle sınırlandırılmaz. Gurbet havalarına Bağlama, Cura, Sipsi, Kaval, Kabak Kemane ile eşlik edilir. Fakat sadece Avşar Beyleri Bağlama düzeni dışında hiçbir enstrümanla icra edilmez. Çünkü Avşar Beylerinde ki iki zamanlı, beş zamanlı, altı zamanlı, yedi zamanlı vuruşlar bağlamayla diğer enstrümanlara nazaran, daha belirgin bir icra arz eder.

Genelde gurbet havalarının ara saz kısımları beş ve yedi zamanlı vuruşlarla ezgilendirilir. Gurbet havası okunur, bitiminde boğaz havasına bağlanır. Bu boğaz havası dokuz onaltılık teke zortlatmasıdır. Ayrıca Gurbet gezintisi yapan Boğaz Havaları vardır. Bağlantıları dokuz zamanlıdır. Gurbet havalarında tavrı bağlamadaki tezene vuruşları gösterir. Sipsi, Kaval ve kabak kemanede bu tavır verilemez. Burdur dahil 207 köyü vardır. Bütün köylerde gurbet havaları çalınır ve okunur.

Yörede yaşayan yörükler kışın Akdeniz sahiline inerler, yazın ise Isparta'nın yaylalarına çıkarlar. Burdur teke bölgesinin kültür merkezidir. Gurbet havaları isimlerini söz kısmının genel olarak ilk satırındaki sözlerden alırlar. İsim olarak klasikleşmiş olan Avşar beyleri; Tekelioğlu, Ali Bey gibi Gurbet havalarının ismi değişmez. Genel olarak yaşam biçimimiz köy, yörük yaşam biçimidir. Bugün yerleşik hayata geçenler şehir hayatında yaşarlar. Gelenek ve göreneklerine bağlıdırlar. Türkmenler' in Türkiye'ye göçtüğü dönemlerde Bizler de Türkmen olduğumuz için Anadolu'nun çeşitli bölgelerine yerleşmişiz. Ben Hamitoğulları'ndanım. Geçim kaynaklarımız ziraat, hayvancılık, ticarettir. Eski düğünlerimiz köylerde devam ediyor. Davul zurna çalınmıyor, bağlama çalınmıyor. Bağlamanın yanında org çalanlar var. Bunlar türkülerimizin otantik yapısını bozuyorlar. Eskiden insanlar görücü usulü ile evlenirdi. Bu gün ise gençler birbirleri ile konuşup anlaşılıyorlar hatta sevgili olup evleniyorlar. Fakat anne ve babanın izni ve razılığı, sözü yine de geçerlidir. Giyim olarak eski giysiler artık giyilmiyor, yerini modern giysiler aldı. Bayramlar köylerde geleneksel olarak devam ediyor.

Bayramlarda büyükler ziyaret edilir, şehirde daha farklı olur. Eski şaşalı bayramlar yok artık. Bizim çocukluğumuzda büyüklerimizin ellerini öperdik, onlar da bize para verirlerdi. Verilen paralarla hediyeler alır yastığımızın altına koyardık. Bayram yerine gidip salıncağa binerdik. Kader talih oyununu oynardık, şeker toplardık, oyuncak tabancalar alırdık. Bayramlarda biz ailece toplanarak kendi aramızda saz çalıp türküler söylerdik. Askere gidecek gençler bir evde toplanarak gurbet havalarını ve yöre türkülerini çalıp okuyarak eğlenirler. Gurbet havaları okunurken eserin giriş kısmında standart sözler yoktur. Gurbet havasını yakan kim ise onun ağzından aynen okunur. Gurbet havaları kaybolmuş güzelliğin, kaybolmuş yakınların, ölüp gidenlerin, uzakta bulunanların yakınları ile ruhsal kaynaşımını meydana getiren ezgilerdir. Gurbet havaları ne zaman okunursa okunsun içinde hüznün, neşe, sevinç vardır. Çünkü mutluluk getirir. Bin yıl önceki ecdadımızla bizi bağdaştırır. Sevdiklerimizle, uzaktakilerle, sevip ayrılanlarla Gurbetin bir özelliği budur insanı mutlu eder. Bu yöre insanının geçmişteki insanlarla olan tek bir bağlantısı gurbet havaları ile olur. Gurbet havaları normal kara düzen dediğimiz akortla icra edilir. Yalnız Avşar beyleri Avşar düzeni ile çalınır ve tarihin en eski gurbet havasıdır. Avşar beyleri, güllük dağı, tekelioğlu 700- 800 yıllık gurbet havalarıdır.

Curayla gurbet havaları icra edilirken, akort olarak; Bağlama düzeni, bozuk düzen ve zeybek düzeni dediğimiz akortları yaparız. Bağlama ve cura mızrapla çalınır, fakat üç telli parmak curası parmakla çalınır. Parmak vurarak yani boğaz çalarak gurbet havasına açış yapılır ve kıta aralarında da parmak vurarak gurbet havalalarına eşlik edilir. Sarıkeçili, Karakeçili, Karakoyunlu, Honamlı aşiretleri gibi birçok aşiret Teke bölgesine ve Anadolu'ya yerleşmişlerdir. Bütün bu aşiretler akrabadırlar ve kültürleri de ortaktır. Bir de Alevi tarikatına bağlı olan Tahtacılar vardır. Onlar da gurbet havaları okurlar, Teke zortlatması oynarlar, boğaz havaları çalarlar. Tahtacılar Teke bölgesindeki çeşitli köylerde yaşamlarını, kültürlerini devam ettirmektedirler. Beni etkileyen ustalar oldu. Bunlar Ramazan Güngör, Kadir Turan, Faik İnce, Şakir Özyurt, Fethiye' li Mustafa Coşkun gibi ustalardır. Ula' lı Rıza'nın kasetlerinden faydalandım. Teşekkür ederim.

Hamit ÇİNE

Salih URHAN' ın Gurbet Havaları ile İlgili Düşünceleri

Ben Salih Urhan Burdur'un Yeşilova kazasındanım. Yeşilova 1936 yılında kaza oldu. 1936 yılından önce Satırlar nahiyesiydi. Satırlar nahiyesi daha önce Acıpayam'a bağlıydı. Dolayısıyla Yeşilova kültürel yönden Acıpayam, Çameli, Dirmil Yaylasına bağlı olarak farklılık gösterir. 1971' den sonra bu bölgeye gelen insanların bir kısmı Avşar oymaklarıydı. Yüzyıllar önce Orta Asya'dan Anadolu'ya göç eden Avşar oymakları Afyon Dinar'ın kuzey yönünde Çardak, Yeşilova ve Acıpayam'a yerleşmişlerdir. Bunlar kayıtlarda vardır. Burdur ve Antalya yöresinde ise Bizanslıları kovduktan sonra doğu Anadolu'da ki Türkmenler Toroslar üzerinden batıya doğru göç etmişler ve teke bölgesine yerleşmişler. Teke yöresinde Avşarlar ve Türkmenler olmak üzere iki kabile bulunmaktadır. Avşarlar 'ın genelde gurbet havaları üzerine yoğunlaşmış ezgileri vardır. Türkmenler' in ise Teke havaları üzerine yani kıvrak havalar üzerine yoğunlaşmış ezgileri bulunmaktadır. Bu iki kabile zamanla kaynaşarak kuzeydeki Avşar havaları güneye, güneydeki Türkmen havaları da kuzeye dağılılarak birbirleri ile kaynaşmışlardır. Halk oyunlarında ise Tavas ve Aydın yöresinin oyunları, zeybekleri Tavas yolu üzerinden Acıpayam'a, buradan da doğuya doğru yaygınlaşmıştır.

Türkmenler' in kıvrak oyunları, Sarıkeçili ve Karakoyunlu Aşiretlerinin oyunları, teke zortlatmaları da batıya doğru yaygınlaşmıştır. Hatta teke havaları Fethiye'ye kadar yayılmıştır. Fethiye'ye yazın gelen yazlıkçılar Altınyayla'ya, Dirmil yaylasına çıkarak oradaki Teke havalarıyla yoğrulmuşlardır. Aynı kültürü Fethiye ve Muğla yöresine açmışlardır. Bu arada Muğla ve Aydın zeybekleri de Tavas yoluyla Acıpayam ve Burdur yöresinde yaygınlaşmıştır. Gurbet havalarında bir yas yani ağıt geleneği vardır.

Asya'da ki Türklerin ezgilerini dinlediğimizde, onların da ezgilerinde gurbet havalarını andıran pek çok ezgiyi görebiliyorum. Aynı ezgilerle yas geleneği ölüm anında acılarını, duygularını yas ederek bunu özellikle kadınlar ağlayarak ifade ederler. Erkekler ağlamazlar. Fakat duygularını yas teması içerisinde gurbet okuyarak ifade ederler. Bir genç gitmiş Yemen 'de 15- 20 yıl askerlik yapmış. Memleketinde ölen mi var, kalan mı var haber alamıyor. Bir gurbet havası diline dolanıyor. “ çıktım da gurbet ele geri gelinmez, kimler öldü kimler kaldı bilinmez” dizeleriyle devam eden bir gurbet havasını seslendiriyor. Gurbet havalarını, inici

karakterde olanlar çıkıcı karakterde olanlar şeklinde sınıflandırabiliriz. Dört ses ve beş ses üzerine kurulu eserler var. (La- Re ve La- Mi sesleri arasında dolaşan gurbet havaları var) Oktavlı gurbetler var ve oktavi aşan bir buçuk oktavlık gurbet havalarımız var. Çıkıcı karakterli gurbetlere örnek olarak “eylen durnam ” adlı eseri söyleyebilirim. Avşar beyleri de inici karakter göstererek, tizden başlayarak, pese inerek karara gelir.

Gurbet havalarının sözleri anonimdir. Genel olarak onbirli ve onüçlü hece ölçüsüyle yazılmıştır. Yas havalarında yedi ve dokuzlu hece ölçüsü az da olsa kullanılmıştır. Gurbet havaları genel olarak bağlamayla bozuk düzen akordu yapılarak icra edilir. Yalnız Avşar beyleri bağlama düzeni ile icra edilir.

Üç telli Cura 1. tel: La, 2. tel: Re, 3. tel: La seslerine akort edilerek icra edilir. Bu düzenin adı Cura düzenidir. Üç telli Cura çok nadiren bozuk düzen akordu yapılarak çalınır. Nadiren de Avşar düzeni akordu yapılır.

Babam rahmetlinin Curası vardı, devamlı Cura düzenine akort ederek çalardı. Gurbet havalarına bağlama ve Curanın dışında sipsi, kabak kemane, zurna ve kaval ile eşlik edilir. Çocukluğumda hiç unutamadığım bir anımı sizinle paylaşmak istiyorum. Bir düğünde gençler kız evinden gelini almaya gidiyorlardı. Zurna ile gurbet havası çalınıyor ve bütün gençler kol kola girmiş vaziyette koral olarak gurbet havası okuyarak kız evine doğru gidiyorlardı. Yörede ritim sazları olarak da davul, def, zilli def, kaşık kullanılır. Gurbet havaları genellikle Hüseyini ve Uşşak makamları ile düz kerem dizisinde seyrederek.

Gurbet havaları icra edilirken kıta aralarında genelde 7/8 lik usul kalıbının üçlüsü başta olan kalıbı çok yaygın olarak kullanılır. Fakat Avşar beylerinde bazı yerlerde 9/8 lik bazı yerlerde ise 10/8 lik kalıplar saz payında kullanılmıştır.

Boğaz havaları Türkmenler’de yaygındır. Parmakla gırtlaklarını aşağı yukarı hareket ettirmek kaydıyla boğaz çalarlar. Bizde saz gurbet havasına açış yapar, okuyan serbest olarak gurbet havasını icra ederken, saz ise devamlı altta ritim tutmaya devam eder ve gurbet havası bitene kadar hiç susmaz. Gurbet havalarında yöresel bir tavır vardır. Ezilmişlik, fakirlik, gariplik, yalnızlık, vardır. Tekelioğlu, Avşar beyleri Gibi gurbetlerde ise kahramanlık duygusu vardır. Çok iyi bağlama çalanlar var. Fakat bizim yöresel tavrımızı veremiyorlar. Rahmetli Nida Tüfekçi’ nin bir sözü vardı. Şöyle derdi: İki gül vardır, birisi yapmacık gül, diğeri dalındaki güldür. Kokladığımızda hangisi daha güzel kokar? Dalındaki gül her zaman daha güzel kokar, derdi. Gurbet havaları Teke bölgesinde yaygınlık gösterir. Gurbet

havalarının merkezi Acıpayam, Yeşilova, Tefenni, Gölhisar, Dirmil, Karamanlı, Çardak, Çameli, Dinar'dır. Aydın, Uşak, Fethiye' de gurbet havalarının serpintileri vardır. Gurbet havalarına benzer havalar yapmışlardır. Antalya ile İstanbul arasında kervanların gidip geldiği bir yol vardı. Bu yol bizim Satırlar' dan Karamanlı üzerinden geçer adına Uluyol derlerdi. Devrent deresinden geçerek Çardak'a ve Çardak' dan Uşak yöresine doğru uzanır ve oradan da İstanbul'a doğru gider. Bu kervanların gidiş gelişleriyle gurbet havaları diğer yörelere yayılmıştır.

Yetmiş yıl önce Burdur'un tamamını dolaştım. Ve mahalli sanatçıları bir hayli dinledim. O zaman kayıt cihazı olmadığından kayıt edemedim. Kafamda kalanları ancak aktarabildim. Gurbet havalarına bazen uzun hava denir. Başka hiçbir isim verilmez. Günümüzde gençler gurbet havalarını doğru şekilde icra edemiyorlar, bozuyorlar. Yöremizin geçim kaynakları tarım ve ziraattir. Ben çift de sürdüm, ovalarda yatıda da yattım. O zamanki doğanın güzelliği şimdi yoktur. Gökyüzünün o anki maviliği de yoktur. Sular kurudu, yeşilim ovalar kurudu. Binlerce hayvandan oluşan sürüler vardı hiç birisi kalmadı.

Düğünler de bu gün değişmiş durumda. Bizim zamanımızda düğünler bir hafta sürerdi. Davul zurna çalınırdı. Bir ağanın düğününe bütün köylüler davet edilirdi. Düğüne karşılık davetliler birer koç getirerek hediye ederlerdi. Fakir olanlar da durumlarına göre hediye getirirlerdi. Evlilikler görücü usulü ile olurdu. Ben de görücü usulüyle evlendim. Anne baba ne derse öyle olurdu. Kesinlikle büyüklerimize karşı gelemezdik. Giyim olarak erkekler çakşır giyer kuşak kuşanırlardı. Kuşağın üzerine de hapishane golanı dolarlardı. Ceket filan bilinmezdi. 1960 dan sonra bu giysiler de değişti artık giyilmiyor. Bayramlarda herkes yemek tepsisine hazırladıkları yemekleri alıp camiye gelirlerdi. Erkekler ve çocuklar camide yemeklerini yiyerek eğlenirlerdi. Sofra getiremeyen fakirler yemeğe davet edilirdi ve rencide edilmezlerdi. Daha sonra erkeklere ve kızlara ayrı ayrı salıncıklar kurulurdu. Salıncaktaki kızlara, nişanlın var mı, sevdiğin var mı diye sorular sorulurdu. Sorulara cevap vermeyen kızları salıncaktan indirmezlerdi. Aynı salıncağa erkekler de binerdi ve onlara da aynı sorular sorulurdu. Odalar vardı gençler toplanarak saz çalıp oynarlardı. Askere gidecek gençler asker olmadan bir hafta önce hiçbir işe götürülmez ve köy odalarında saz çalıp eğlenirlerdi. Askere gidecekleri gün hepsi köyün kenarında toplanırlar dualar edilir ve yakınlarıyla helalleştikten sonra yürüyerek askerlik şubesine giderlerdi. Bugün artık araçlardan teknolojidenden faydalanılıyor. Yöremizde zaman zaman belediye tarafından ses yarışmaları

düzenlenir. Halk oyunlarında oynanan 9/4 lük ağır zeybekler, 9/8 lik kıvrak zeybekler, 9/16 lık teke zortlatmaları vardır. 2/4 lük ve 4/4 lük kıvrak havalar vardır ki bunlara da sürülme havaları ve kız havası derler. Düğünlerde meşaleler yakılır ve köyün ağası ile ileri gelenlerinin toplumdaki statüsüne göre oyunlar çalınır. Ağa oyuna kalktığında ağır Tavas zeybeği çalmaya başlar. Ve ağa heybetli şekilde ağır ağır kalkar oynar ve oturur. Hiçbir zaman bir ağa kalkıp da teke zortlatması oynamaz. Gurbet havalarına açış olarak ve eserin tamamında parmak vurma tekniğiyle boğaz çalınarak eşlik edildiği de olur. Yöremizde tahtacılar da yaşamaktadır. Onların kendilerine özgü semahları vardır. Tahtacılar da bizimle aynı kültür ve geleneğe sahiptirler. Teşekkürler.

Salih URHAN

ÖZ GEÇMİŞ

01.01.1977 yılında Sivas' ın Divriği ilçesine bağlı Güneyevler köyünde doğdu. İlkokulu Güneyevler Köyü İlköğretim okulunda, ortaokulu Divriği Atatürk Yatılı İlköğretim okulunda bitirdi.

Babası Hüseyin YILDIRIM' ın aşıklık geleneğinden gelen bir sanatçı olması nedeniyle küçük yaşlarda saz çalıp türkü söylemeyi öğrendi. Halk önünde ilk sahne deneyimini sekiz yaşında iken ilkokulda 23 Nisan Bayramı etkinliklerinde yaşadı. 1990 yılında ailesiyle Ankara' ya geçerek lise tahsilini Ankara' da tamamladı. 1999 yılında İstanbul' a gelerek TRT İstanbul Radyosu'nda kaynak sanatçı sınavına girdi ve sınavı kazanarak bant yapma hakkını elde etti.

2002 yılında T.C. Haliç Üniversitesi'nde girdiği konservatuar sınavını kazanarak konservatuar eğitimine başladı. Bağlama üzerinde çeşitli denemeler ve çalışmalar yaptı. Kendi geliştirdiği 2 adet üç telli bağlama düzeni ile 1 adette dört telli bağlama düzeni bulunmaktadır. Konservatuar eğitimini T.C. Haliç Üniversitesi'nde 2006 yılında bitirdi. Halen T.C. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Müziği Yüksek Lisans programına devam etmektedir.

Birol YILDIRIM